

DARBININKAS

Vol. LXXI, No. 23
Birželio - June 13, 1986

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Savaitės įvykiai

Kelios privačios Vakarų Europos korporacijos sutarė pirkti iš Norvegijos natūralių dujų už 64 bil. dol. ir tuo būdu žymiai sumažinti Vakarų Europos pramonės priklausomumą nuo dabar iš Sov. S-gos importuojamų dujų.

Japonijos min. pirmininkas Yasuhiro Nakasone paleido parlamentą ir paskelbė naujo parlamento rinkimus liepos 6.

Sov. S-ga pareiškė yra pasirodusi suteikti JAV vyriausybei netarnaujantiems mokslininkams teisę sekti jos požeminių branduolinių užtaisų sprogdimus sovietų sekimo punktuose.

Popiežius Jonas Paulius II numato imtis naujų žygių santykiams tarp Sov. S-gos ir Vatikano pagerinti.

Argentinos karo laivai apšaudė Taivano žvejybos laivus Falklando salų srityje ir vieną laivą nuskandino. Žuvo vienas žvejys, o kitas buvo sužeistas. Britanija dėlto įspėjo Argentiną.

Honduro prezidentas Jose Azcona Hoyo pareiškė, kad JAV kongresui nesutikus teikti paramos prieš Nikaragvos vyriausybę kovojantiems partizanams, Honduras susidurtų su ypač sunkiomis problemomis.

Sov. S-gos gen sekretorius Gorbaciovas patikino ten atsilankiusį Sirijos viceprezidentą Abdel Halim Khaddam, kad Sov. S-ga ir toliau aprūpins Siriją ginklais.

Izraelio statistika rodo, kad Izraelio žydų gimimų skaičius yra mažesnis už jo okupuotose arabų žemėse gyvenančių arabų gimimų skaičių ir dėlto per kelius dešimtmečius dabar esanti Izraelio žydų dauguma galinti išnykti.

Prezidento Reagan nusistatymas šių metų pabaigoje atsisakyti nuo JAV senato nepatvirtintos strateginių branduolinių ginklų sutarties nuostatų sukėlė kitų Nato valstybių ir JAV kongreso stiprų pasipriešinimą.

Barbados parlamento rinkimus laimėjo opozicinė Demokratinė darbo partija, vadovaujama buv. min. pirmininko Errol Barrow, ir išrinko 24 iš parlamente esamų 27 atstovų. Naujosios vyriausybės politika gali būti nepalanki JAV.

Sov. S-ga pažadėjo viešai paskelbti Černobyl nelaimės eigą tarptautiniam forumui galbūt liepos mėn.

Amerikos R. katalikų vyskų konferencijos užsakyta studija rodo, kad dėl mažėjančio kunigų ar vienuolynų stojančių asmenų skaičiaus senų kunigų ir vienuolių išlaikymui senatvėję gali trūkti 2.5 - 3.5 bil. dol.

Popiežius Jonas Paulius II paskelbė penktąją encikliką "Dominum et Vivificantem", pamerkančią marksizmo ir kitas filosofinio materializmo ideologijas, teigiančias, kad Dievas esąs Jo paties tvarinių priešas.

Sov. S-gai pasiūlius žymiai sumažinti strateginių branduolinių ginklų skaičių, Valst. sekretorius Shultz pareiškė, kad ateity JAV naujų branduolinių ginklų gaminimą nuspręs JAV karinio saugumo reikalavimai, o ne JAV senato nepatvirtintos 1979 m. strateginių ginklų kontrolės sutarties nuostatai.

GRĖSMĖ SIMUČIUI

Iš okupuotos Lietuvos "Aušros" Nr. 48 (88)

SIMUTIS LIUDVIKAS, Adomo s., gimęs 1935 m., už dalyvavimą pokario metais Tautos pasipriešinimo sovietinei Lietuvos okupacijai kentėjo Gulage nuo 1955 m. iki 1977 m. Grįžęs Lietuvon, nors ir būdamas silpnos sveikatos rado aukai pasirodusią merginą ir sukūrė šeimą. Dabar gyvena Kaune, H. Borisos g. Nr. 25, bt. 3. Dirba staliumi. Augina keturis vaikučius.

Praėjusį rudenį saugumas vėl suintensyvino Simučio persekiojimą. Apie jį klausinėjo kai kuriuos jo draugus, kai kam iš jų liepė įkalbinėti Simutį, kad jis "nustotų dalyvavęs LKB Kronikos leidime". Jaunas, bet labai perspektyvus liaudies menininkas — medžio drožėjas — Romas Smailys iš Panevėžio buvo verbuojamas šnipinėti Simutį. Atsisakė. Netrukus žuvo įtartinomis aplinkybėmis po milicijos mašinos ratais.

Š. m. kovo 29 d. pas Simutį bute saugumiečiai padarė kratą. Paėmė keletą magnetofoninių juostų su kunigų Svarinsko, Kaunecko ir kt. pamokslų įrašais, daug nuotraukų, laiškų ir kt. O svarbiausia, paėmė jo "Atviro laiško Lietuvos kunigams ir klierikams" projektą, parašytą praėjusių metų rudenį. Dokumentas liko nepaskelbtas, nes artimiausi draugai atkalbėjo tai padaryti — vaikučiai maži, ne laikas važiuoti vėl į Gulagą... Kadangi dabar jis pateko į saugumo rankas ir saugumas tikriausiai keršys Simučiu net už nepaskelbtą dokumentą (juk neseniai nuteisė už nepaskelbtus memuarus Lapienį, Dambrauską!), tai norime, kad žmonės žinotų, už ką bus vėl persekiojamas Simutis. Skelbiame pilną dokumento tekstą:

ATVIRAS LAIŠKAS LIETUVOS KUNIGAMS IR KLIERIKAMS

Š. m. rudenį Lietuvos kunigams, Kauno kunigų seminarijos auklėtiniais ir kai kur komunistams buvo perskaityta religijų reikalų tarybos įgaliotinio P. Anilionio paruošta 17-kos puslapių apimties paskaita, kurioje jis aiškina, jog kunigai Alf. Svarinskas ir S. Tamkevičius tikrai yra nusikaltėliai ir nuteisti teisingai. Vienas iš Anilionio paskaitoje pateiktų kun. Svarinsko kaltumo "įrodymų" yra tai, kad kun. Svarinskas šiltai sutiko iš nelaisvės grįžusius "banditus" Simutį ir Paulaitį...

Aš esu tas "teroristas", "plėšikas", "banditas" Liudvikas Simutis, kurį jau daug kartų keikė ne tik visi Lietuvos rajoniniai ir respublikiniai laikraščiai, žurnalas "Moksleivis", bet net ir sąjunginis, leidžiamas keliomis užsienio kalbomis "Novoje vrimia".

Nesiruošiu polemizuoti nei su tarybine spauda, kuri kunigo pamokslą, kalėdinę eglutę šventoriuje ar mašinėle atspausdintą leidinėį vadina vėzdu, o smurtinį žmogaus įkalbinimą neįsivaizduojamai sunkiose sąlygose — ideologine kova, nei su Anilioniu. Galiu tik padėkoti už reklamą, kuri man pasitarnavo labai teigiamai, ir kategoriškai pareikšti — tiek spauda, tiek Anilionis, tiek ir visi kiti, kas pokario metų Lietuvos antitarybinį po-

grindį, partizaninį pasipriešinimą tarybinės santvarkos įvedimui Lietuvoje vadina banditizmu, o dalyvius — banditais, daro nusikaltimus LTSR BK 132 str. (šmeižimas) ir 133 str. (įžeidimas). Tiek aš, tiek kun. Svarinskas, tiek ir visi kiti tada nelaisvėn patekę to pasipriešinimo dalyviai buvome tarybinio teisumo nuteisti ne už banditizmą, o už politinę veiklą, nukreiptą prieš TSRS (ne pagal RTFSR BK 59 str. — banditizmas, o pagal RTFSR BK 58 str. — tėvynės išdavimas ir kita anti-tarybinė veikla). Atkreipiu dėmesį į faktą — tada mus, lietuvius, Lietuvos piliečius teisė ne pagal Lietuvos, o pagal Rusijos Baudžiamąjį kodeksą, už "tėvynės" (Rusijos!) išdavimą...

Neturiu jokio noro kalbėti apie save. Bet laikas nuo laiko, ypač po atnaujintos "reklamos", mane daug kas klausia, kuo gi aš taip "įstrigau bolševikams skersai gerklės". Kadangi dažniausiai klausia rimti ir garbingi žmonės, kuriems aš nei meluoti, nei neatšakyti nesijaučiu turįs moralinę teisę, tai tenka kalbėti. O kalbėti sunku. Sunku todėl, kad nemalonu vis iš naujo prisiminti baisybės, kurias man teko patirti, matyti, pergyventi. Sunku ir todėl, kad kai kam mano kalbėjimas atrodo panašus į antitarybinę pro-

pagandą, ir būna, kad apskundžia mane saugumui. Todėl čia apie save ir savo laikmetį trumpai papasakosiu raštu.

O svarbiausias šio rašinio tikslas yra ginti savo ir visos mano tautos mylimą ir gerbiamą kun. Svarinską.

1) ir taip beveik niekas neabejoja jo teismumu, teisingumu ir gerumu (kitaip, negi būtų prireikę Anilioniui vėl organizuoti po visą Lietuvą minėtos paskaitos skaitymą?);

2) kun. Svarinskas yra nuteistas valstybėje, kur oficialiai laikomasi labai savotiško, Lenino išgalvoto ir neleniniečiams nesuprantamo ir nepriimtino tiesos supratimo, skambančio maždaug taip (tiksliau žr. Lenino raštus) — tiesa yra tai, kas šiuo metu naudinga proletariato revoliucijai. (Praktikoje dažniausia vartojama paprastesnė formulė: "Kam tai naudinga?"). Todėl apginti kun. Svarinską būtų galima nekalbant apie jo teismą, o įrodinėjant, kad jo dabartinė bausė kančia nelaisvėje yra žalinga proletariato revoliucijai. Bet tai ne mano kompetencija ir ne mano interesų sfera. Prisipažįstu visai atvirai: mano supratimu, tiek proletariato, tiek ir visos kitos revoliucijos yra bausis nesusi-

"DARBININKO" KELIAS

Aktorius ir "Darbininko" redakcijos nario Vitalio Žukausko apybraiža apie šio savaitraščio vystymąsi. Teksto pradžia skaityta sukaktuviniame vakare balandžio 13 Kultūros Židnyje.

8

Turtas tai sutaupyta darbas, arba darbo vaisiai; juo daugiau turto, juo daugiau darbo. Nesuskaitoma daugybė yra būdų vartojama ingijimui ir sukrovimui turtą, vienok neapsiriksime, jeigu mes juos visus paskirstysime į tris skyrius: a) Teisingais būdais ir darbais ingijamas turtas; b) abejotinu teisingumu ingijamas turtas, ir c) turtas ingijamas skriaudžiant kitus. Iš ko aiškiai pasirodo, kaip iš vienos pusės ne visi turto liai kapitalistai yra kraujageriai, niekšai, taip iš antros ne visi suvargę ir biednuoliai yra teisūs ir nekalti. Visa tai turėdami atmintyje toliaus lengvai galėsime apsvarstyti svarbiausią mūsų klausimą — tai yra klausimą — apie pagerinimą mūsų būvio ateityje.

Tikėjimiškai skirstant žmoniją tai jinau skiriasi į tikinčius į Dievą ir į netikinčius. Kaip tarpe tikinčiųjų, taip tarp bedievių atsiranda žmonių geros širdies, kurie bando visomis pastangomis pa-

Po ilgai trukusių pasitarimų prieš Nikaragvos vyriausybę kovojančių partizanų vadai Arturo Cruz, Alfonso Rabelo ir Adolfo Celero sutarė suteikti civilinės opozicijos vadams didesnių teisių partizanų veiklai kontroliuoti.

pratimas nedavęs ir negalintis duoti niekam nieko gera. Todėl rūpintis, kad naudinga ar žalinga proletariato revoliucijai nelinksta mano širdis.

(Bus daugiau)

Šeštosios premijų šventės laureatai ir rengėjai. I. k.: I. Bublienė, Br. Kviklys, V. Ignas, Br. Budriūnas, St. Santvaras, vysk. P. Baltakis, Č. Mickūnas, P. Viščinis, A. Čiuberkis, V. Volertas, B. Veitas. Nuotr. K. Daugėlos

KAI NEPASITIKIMA IR DRAUGAIS

Paskutiniu metu labai nuoširdūs santykiai tarp JAV ir Izraelio pergyvena tam tikrą įtampą. Mat, JAV apkaltino karo laivyno kovos prieš teroristus analizuotoją Jonathan Jay Pollard ir jo žmoną Anne Henderson Pollard šnipinėjimu Izraeliui. Abu jie prisipažino kalti ir laukia teismo. Stebina tai, kad į šią bylą yra įsivėlę, tačiau iki šiol dar nekaltinami Izraelio piliečiai, būtent: Izraelio gynybos m-jos žvalgybos skyriaus viršininkas Rafael Eitan, karo aviacijos plk. Avien Sella, buv. Izraelio konsulato New Yorke mokslo atache Joseph Yagur ir ambasados sekretorė Irif Erb, kurių du pastarieji, vos tik policijai sulaukūs Pollard, staiga išvyko į Izraelį.

Prisimintina, kad Rafael Eitan artimai bendradarbiavo su tuometiniu Izraelio min. pirmininku Menachem Begin ir buv. gynybos ministru Arile Sharon.

Žinovai teigia, kad tai nebe pirmas įvykis, bet ankstesnieji buvo tuoj pat užglostyti, ir bylos nebuvo keliamos. Buvo norėta

ir šią bylą tyliai numarinti, bet ir Baltiesiems Rūmams, ir CIA, bei Gynybos departamentui ir Valstybės departamentui ir FBI parūpo, kad Izraelis sugebėjo įsigyti labai jautrios informacijos apie JAV slaptuosius ginklus, politikos ėjimus ir modernią technologiją. Aukšti pareigūnai tvirtina, kad bent iki šiol Izraelio bendradarbiavimas šioj byloj nebuvo nei nuoširdus nei atviras, nors Izraelis ir tvirtina bendradarbiavimą.

Nuo 1950 m. JAV ir Izraelio žvalgybų bendradarbiavimas buvo toks glaudus, kad griebtis šnipinėjimo net nereikėjo, nes jų interesų didžiulia sutampa. Tais metais buvo pasirašytas ir susitarimas, draudžias slaptas operacijas vienam prieš antrą. Bet ir tarp gerų draugų atsiranda nesklandumų. Izraelis pasidarė nepatenkintas, kad JAV įstaigos atsisakė jam perduoti jo saugumui labai vertingos informacijos.

Slapta CIA 1979 m. studija teigia, kad pagrindinis Izraelio žvalgybos tikslas buvo rinkti in-

formaciją apie JAV politikos kryptį ir mokslinius atradimus. Dėlto Izraelis ir stengiasi įsiskverbti į slaptus JAV ir kitų valstybių gynybos projektus. O Izraelio žvalgyba JAV yra labai aktyvi, rinkdama žinias apie JAV politikos su arabų valstybėm kryptį.

JAV numato apkaltinti neskelbiamos pavardės Izraelio karininką, palaikiusį santykius su šnipinėjimu Izraeliui JAV apkaltintu karo laivyno kovos prieš teroristus analizuotoju Jonathan Jay Pollard.

Ir Europos Ariane 2 raketa, paleista į erdvę iš Prancūzų Gvianų, turėjo būti pakeliui susprogdinta, nes raketos sistemos neveikė taip, kaip turėjo veikti.

Lenkijos saugumo organam pavyko pagauti nuo 1981 m. besislapsčiusį ir saugumo labiausiai ieškomą uždraustos Solidarumo unijos veikėją Zbigniew Bujak. Keliuose Lenkijos miestuose dėlto protestui pareikšti buvo surengtų demonstracijų.

lengvinti darbininkų būvį. Ir žinoma kas galva, tai protas, kožnas saviškus patarimus ir rodo duoda, o tu, vargdieni darbininke, tik ausis išskėtęs klausykis ir dėk sau gatavas gudrybes, jų sugalvotas, į savo smegeninę, ir tikėkis kad tuojaus pasibaigs tavo vargai ir bėdos ir jau būsi laimingas, kaip inkstas taukuose... Kaip tai būtų gerai, kad taip būtų iš tiesų — ale, varguoli taip nėra, o dėlko? Dėlto kad daugelis tų išsvajotų gudrybių visiškai negalimos yra įvykdyti — nes yra nepraktiškos. O kai kurios yra tyčia sugalvotos žmonių be sąžinės, be doros dėl sukavilavimo mūsų brolių.

Iš bedievių pusės tai socialistai, su socializmo tėvu Marksu priešakyje, labiausiai giriasi esą darbininkų užtarėjai ir apgynėjai. O iš krikščionių katalikų pusės tai "krikščionių demokratų darbininkų partija" su vyskupu Ketleru priešakyje. Kaip tarpe vienu taip tarpe kitų yra vyrų daug ką nuveikusių dėl pagerinimo darbininkų būvio. Ir kadangi tie dvi abidvi sriovis stengiasi pagerinti darbininkų būvį, tai rodo reiktų visame kame ir sutikti ir veikti iš vieno; bet taip nėra ir negali būti... o tai dėl skirtumo pamatų, ant kurių remiamas ir visas veikimas. Ir taip: socialistai garsina maždaug šitaip: Dievo nėra, dūšios nėra, darbininkus kvailina kunigai, inkalbėdami jiems baumes po mirties... Atimkime visus turtais iš turtolių, sugriaukime visokią valdžią, ir tvarką — tai ir bus ant žemės rojus. O kad tai dāsiekis tai reikia darbininkams viso pasaulio susivienyti į vieną socialistų partiją ir išversti visą seną tvarką — žodžiu sakant, padaryti didžiausią revoliuciją.

Krikščionių demokratų partija užlaiko nepaliečiamybėje šv. mūsų tikėjimą, platina tarp darbininkų apšvietimą ir susipratimą, draugijas visokios pašalpos, vienu žodžiu, rūpinasi visais darbininkų reikalais ir stengiasi juos pagerinti evoliucijos būdu — tai yra kad būtų kas karts vis geriaus ir geriaus. Na, tu dabar, varguoli darbininke, katriems pritarai, pakrapštyk pliką pakaušį, vargink sukarvusių galvelę prisidėjęs prie kaktos surumbėjusių nuo sunkių darbelių tirpstančią rankelę!

"Išaiškines" skirtumus tarp tų dviejų srovių ir kokių keliu juos siekia darbininkų gerbūvio, duoda pasiūlymą, kaip reiktų tvarkytis:

Mano nuomonė tai tokia: Palikime socialistus visai šalyje, ant tiek kiek jie mūsų nekludys, tegul jiems Dievas padeda nuveikti kuodaugiausia gero darbininkų labui ir atsiekti paragauti nors dalelę to žemiško rojaus, kurio jie trokšta.

Mes katalikai darbininkai esime savo keliais. Jau mes planą savo veikimo turime sugalvotą savo katalikiškų vadovų ir užtvirtintą Šv. Tėvo. O dabar tiktai mums reikia kuodaugiausia vienyti į katalikų darbininkų Sąjungą. Juo daugiau toje Sąjungoje bus narių, juo jinau bus galingesnė ir daugiau naudos padarys mums.

Vienybė tai galybė, kalnus nuverčia, tvirtoves išgriauna. O kaip mes būsimė galingi — tada ir mūsų padėjimas bus geresnis. ir tada darbdaviai ir kapitalistai mūsų neskrūis — nes žinos, kad darbininkai — tai didžiausia pasaulio galybė — o žinoma, kad galingo visi bijo ir prieš jį nusilenkia, kad ne iš meilės, tai iš baimės.

DARBININKA 70 METŲ SUKAKTIES SVEIKINA PROGA

Sveikinu Darbininką 70 metų sukakties proga. Linkiu dar daug metų gyvuoti ir informuoti mus apie New Yorko ir apylinkių veiklą. Darbininkui paremti aukoju 100 dol.

LUCY TIŠKUS

-o-

Negalėjau atvykti į didžiąją Darbininko šventę. Tačiau ir iškilnėse ir kiekvieną dieną — nuo pirmos laikraščio pasirodymo dienos Brooklyne — Darbininkas yra artimiausias ir brangus. Su nuoširdžiausiais linkėjimais ir sveikinimu Darbininkui ir jo žmonėms —

NELĖ MAZALAITĖ - GABIENĖ

-o-

Kadangi negalėsiu dalyvauti Darbininko sukaktuviniame koncerte prašau priimti mano kuklią auką Darbininkui su geriausiais linkėjimais garbingos sukakties proga ir ateityje.

LIONĖ JODYTĖ

-o-

Floridos Auksinio Kranto LB apylinkės valdyba, aukštai vertindama Jūsų darbą, garbingos sukakties proga siunčia 50 dol. auką. Linkime ir toliau nepailsti tęsiant šį mums lietuviams taip svarbų darbą. Apylinkės valdybos vardu linkiu geriausios sėkmės.

L. BAJORŪNAS

-o-

Darbininkas visiems sveikintojams ir aukotojams nuoširdžiai dėkoja.

Savaitės įvykiai

Afganistano antrasis savo didumu Kandahar miestas dėl kovų prieš partizanų yra virtęs griuvėsiais, o jo apylinkėse vykęs normalus gyvenimas yra sutrūkęs. Partizanų vadai prisipažįsta, kad jiems trūksta medicinos reikmenų ir pinigų sužeistiesiems į Pakistaną gabenti. Dažnai partizanai yra priversti parduoti iš sovietų atimtus ginklus, kad už gautus pinigus galėtų nusipirkti maisto ir atklozdžių.

Izraelio prokuroras Yitzhak Zamir, reikalavęs ištirti, ar Izraelio slaptosios saugumo policijos viršininkas nėra trukdęs praveisti tardymą apie dviejų autobusų pagrobusių ir į nelaisvę paimtų palestiniečių teroristų nužudymą betardant, ministrų kabineto buvo priverstas pasitraukti. Jo vieton buvo paskirtas kitas.

Salvadoro prezidentas Jose Napoleon Duarte paskelbė vėl bandysiantis tartis su prieš jį vyriausybę kovojančių partizanų vadais dėl taikos. Partizanų vadovybė pasitarimam pritarė ir paskyrė 4 savo atstovus.

J.T. visumos susirinkimas nutarė įsipareigoti dalyvauti darbuose susmukusiam Afrikos valstybių ūkiui atgaivinti per 5 m. Planas numato sutelkti tam reikalui 128 bil. dol., kurių 82.5 bil. dol. parūpins pačios Afrikos valstybės.

Į JAV atvykęs Sov. S-gos televizijos komentatorius Vladimir Posner rengia televizijos programą įvyksiančią birželio 22, kurią turėtų dalyvauti Bostono ir Leningrado gyventojai.

Amerikos televizijos ABC tinklas gamina buvusiose Lenkijoje nacių įrengtose Oswiecim ir Birkenau koncentracijos stovyklose filmą apie žydų naikinimą pagal Herman Wouk istorinį romaną "Karas ir atsiminimai".

ROCHESTER, N.Y.

Tautinių šokių ir dainų koncertas

Birželio mėn. 28 d., v.v. Nazareth College Arts Center salėje įvyks tautinių šokių "Lazdynas" ir Toronto "Volungės" choro bendras koncertas, kurio metu teks pasigėrėti ne tik graškiais tautiniais šokiais, bet ir plačiai žinomu "Volungės" choro dainomis.

Tiek "Lazdynas", vadovaujamas ilgametės šio vieneto vadovės Jadvygos Reginienės, tiek Toronto "Volungės" choras, va-

IŠ OKUPOOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Lietuvos dailininkų sąjungos valdybos plenumė buvo apsvaistinta 21 naujo nario kandidatūra ir įteikti Dailininkų sąjungos bilietai anksčiau priimtiems nariams. Apie neseniai įvykusį Sovietų dailininkų sąjungos valdybos plenumą informavo Lietuvos dailininkų sąjungos valdybos pirmininkas K. Bagdanas.

— Kūrybiniai ryšiai tarp latvių ir lietuvių operos ir baleto teatrų užsimezgė nuo Kipro Petrausko koncertų Rygoje. Teatrų bendravimas ypač sustiprėjo paskutiniuosiuose metais. 1954-aisiais Rygos teatro scenoje buvo pastatytas J. Juzeliūno baletas "Ant marių kranto". 1962 latvių baletmeisterė E. Tangijeva-Birznieks mūsų teatro scenoje pastatė latvių kompozitoriaus R. Grindblato baletą "Rigonda". Ši graži tradicija ir dabar išlaikoma — teatrai keičiasi atlikėjais. Rygiečiai pamėgo V. Noreikos, E. Kaniavos, B. Tamašausko bei kitų Vilniaus operos solistų kuriamus vaidmenis latvių scenoje. O štai neseniai iš gastrolių Rygos operos ir baleto teatre grįžo mūsų baleto pora — L. Bartusevičiūtė ir A. Molodovas, šokę Žizel ir Alberto vaidmenis dviejose baleto "Žizel" spektakliuose.

— Kiekvienų metų pradžioje Utenos kultūros namuose rengiama plati rajono literatų kūrybos ataskaita, skirta poeto A. Miškinio atminimui. Ir dar viešas literatūrinis renginys čia tapo tradicinis. Jau kelinti metai B. Radzevičiaus kūrybos gerbėjai gruodyje susirenka į centro biblioteką. Pokalbio išeičius taškas buvo romanas "Priešaušrio vieškeliai" bei novelių rinkinys "Link debesijos". Buvęs prozoninko literatūros

dovaujamas muzikės D. Viškontienės, kaip skaitome lietuvių laikraščiuose, plačiai yra žinomi lietuvių ir apylinkės amerikiečiams. Jų koncertai šį pavasarį beveik kas šeštadienį ar sekmadienį tai vienoje vietoje, tai kitoje pasirodo graškiais lietuviškais šokiais ar skambiomis lietuviškoms ir tarptautinėms dainomis. todėl ir šiuo kartą, reikia tikėtis, kad Rochesterio plačioji visuomenė gausiai dalyvaus. Tiesa, ta proga lietuvių tautiniai moterų ir vyrų drabužiai bus išstatyti Arts Center patalpose.

Nauja lietuviška šeima. Raimundo Lapino ir Gailės Tamošiūnaitės sutuoktinių iškilnės bus rugpjūčio 31. Tai jauna pora, buvę Lazdyno šokėjai. Ilgiausių ir laimingiausių metų! sb.-

mokytojas P. Zabulionis, rašytojas P. Panavas, bibliotekininkės A. Eigirdienė, P. Mikštienė, knygos bičiulių draugijos rajono organizacijos sekretorė J. Mykolaitienė, pedagogė N. Studžienė, melioracijos eksplotavimo valdybos darbuotoja J. Barzdienė ir kiti literatūrinio vakaro dalyviai su meile kalbėjo apie B. Radzevičiaus kūrybą, jos ištakas kūrėjo asmenyje.

— Kauno muzikinio teatro rūmuose, kur prieš 65-erius metus Kipro Petrausko ir kitų bendraminčių pastangomis savo kelią pradėjo lietuvių profesionalioji Opera, įvyko iškilmingas minėjimas liaudies artisto Kipro Petrausko 100-osioms gimimo metinėms atminti. Pranešimą apie Kipro Petrausko nuopelnus lietuvių muzikinei kultūrai padarė Lietuvos valstybinės konservatorijos docentas, menotyros kandidatas J. Bruveris. Prisiminimais pasidalinio dainininko mokiniai — nusipelnęs meno veikėjas L. Muraška ir nusipelnęs artistas A. Kunčius, kūrybinio jaunimo vardu kalbėjo Kauno muzikinio teatro solistė L. Kinderytė. Po iškilmingos dalies įvyko koncertas. Įžymaus dainininko jubiliejinėse iškilnėse Kaune dalyvavo partijos miesto komiteto pirmininkas P. Staškūnas, kiti atsakingi partiniai ir tarybiniai darbuotojai, kultūros veikėjai, Kipro Petrausko gyvenimo ir kūrybos draugė — nusipelnusi artistė Elena Žalimkevičaitė-Petrauskienė, dukra Aušra. Memorialiniame muziejuje — name, kuriame Kipras Petrauskas gyveno 1925 - 1947 metais, atidaryta atnaujinta ir papildyta ekspozicija, atskleidžianti jo gyvenimo ir kūrybos kelią. Vilniuje, Lietuvos dailės muziejaus centriniuose rūmuose vyko paroda "Kipro Petrausko gyvenimo ir kūrybos keliais". Buvo pateikta ekspozicija iš Kipro Petrausko fondo, kuris kaupiamas šio muziejaus skyriuje. Lietuvos akademinio operos ir baleto solistų grupė, Kipro Petrausko šeimos nariai dalyvavo dainininko gimimo sukakčiai skirtoje popietėje jo gimtajame Ceikinių kaime, Ignalinos rajone. Kino teatruose buvo rodomi Lietuvos kino studijos dokumentiniai filmai apie Kipro Petrausko ir Fiodoro Šaliapino draugystę.

— Lietuvos kultūros ministerija paskyrė premijas režisieriams už parodytą iniciatyvą, pirmą kartą statant lietuvių dramaturgijos kūrinius. Už J. Grušo "Mykolo Glinkio" pastatymą Panevėžio dramos teatre apdovanotas J. Dautartas, už J. Marcinkevičiaus "Erelynčios" pastatymą Kauno dramos teatre — V. Balsys.

— Philharmonijos salėje įvyko Vilniaus J. Tallat-Kelpšos aukštesniosios muzikos mokyklos moksleivių koncertas. Tokią kūrybinę ataskaitą visuomenei mokykla pateikia kasmet, o šis koncertas sutapo su jos 45-osiomis metinėmis. Per šį laikotarpį mokyklą išleido 2524 absolventus. Pirmuosius profesinius įgūdžius čia gavo plačiai žinomi meno meistrai V. Noreika, V. Daunoras, L. Abarius, P. Bingelis, P. Gylys, G. Vaišnoraitė, A. Raudonikis, V. Barkauskas, A. Bražinskas, B. Kutavičius, T. Mačiūnas, V. Paketūras, A. Rekašius ir kiti.

— Žurnalo "Teatr" (1985, Nr. 10) straipsnyje skirtame "Pabaltijo pavasario 85" festivalio spektakliams, M. Sedych analizuoja J. Vaitkaus pastatymą "Strazdas — žalias paukštis". Yra A. Altajevo interviu su jauna lietuvių režisierė A. Bagatyryte pradėjusia kūrybinį kelią spektakliais Šiaulių ir Barnaulo dramos teatruose.

S.L.K.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir angliškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vjetos automobiliams pastatyti.

KENFIELD FUNERAL HOMES — Beach Memorial Chapel, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706. 813 360 - 5577. Pasadena Memorial Chapel, 200 Pasadena Ave. S., St. Petersburg, FL 33707. 813 345-9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar noritė būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir k.f. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Susinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM, 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Mellus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt. 204 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150

TAI MŪSŲ VIENITELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privažavimas Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl įaiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

Rochesterio tautinių šokių grupė "Lazdynas". Vadovė Jadvyga Reginienė.

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$15.00. Single Copy 30 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Tautos genocido dienos

Birželio mėnuo mums visada primena didžiulias deportacijas į Sibirą. Jos prasidėjo 1941 birželio 14 naktį. Daugiausia buvo išvežta tą naktį iš 14 į 15. Dar tęsiasi kelias dienas po to.

Buvo suplanuoti dar keli tu metų išvežimai, bet birželio 22 prasidėjo sovietų - vokiečių karas. Dar tęsiasi kelias dienas po to.

Nauja okupacija irgi kraštą spaudė. Ir vokiečiai taip pat gaudė žmones, v e ž ė juos darbams į Vokietiją. Kišo ir į koncentracijos stovyklas.

Kai antrą kartą Lietuvą okupavo sovietai, vėl bent kelis kartus gyventojai buvo masiškai vežami. Vežami į Sibirą sunkiems darbams, vežami į vergiją. Kai po antrojo pasaulinio karo visur tautos išsilaisvino, tai Lietuvoje nauji kolonistai gaudė žmones, grūdo į gyvulinis vagonus ir vežė į Sibirą. Ir kiek ten tūkstančių lietuvių vargo Sibiro plose.

Bolševikai, nuvertę carą, visgi pasinaudojo caro papročiais — tremti žmones. Rusija labai mėgo žmones ištrinti į Sibirą, į katorgą, sunkiems darbams. Tai carų politikos išradimas kankinti tautas, palaužti jų dvasią. Jau XIX a. pradžioje rusai vykdė deportacijas iš Lietuvos. O kiek ištrėmė po 1831, 1863 metų sukilimų. Kiek išvarė knygnešių!

Prisimindami 1941 metų deportacijas, drauge prisimename ir kitus trėmimus, prisimename mūsų tautos genocidą. Lenkiam galvas prieš ištrėmtuosius, gyvenančius ir gyvenusius nežmoniškoje Sibiro sąlygose, ten žuvusius. Prisimename ir aukas nacių kalėjimuose, koncentracijos stovyklose.

Prisimindami ir pagerbdami juos, turime ryžtis nuolatinei ko-

vai už pavergtų tautų laisvę, už okupuotos Lietuvos laisvę. Kaip vieną kovos priemonių turime garsinti trėmimus kitiems. Tegul visas pasaulis sužino, kokiomis barbariškomis priemonėmis nauji kolonistai užkariauja Europos ir Azijos tautas.

Per tiek metų šiame krašte gyvendami, turime įvairių pažinčių amerikiečių tarpe. Informuokime juos, kas dėjosi ir kas dabar dedasi sovietų pavergtuose kraštuose. Rašykime laiškus laikraščių redakcijoms, rašykime kongresmanams, senatoriams. Priminkime dabartines genocido aukas — Balį Gajauską, Viktorą Petkų ir kitus. Sujunkime tai su sovietų varoma politika — su deportacijomis.

Remkime genocido dienų minėjimus savo tarpe, priimkite rezolucijas ir siųskime šio krašto prezidentui, valdžiai, kad jie kovotų už žmogaus teises okupuotoje Lietuvoje.

Kiek metų praėjo nuo antrojo pasaulinio karo, o dar tebekovojama su nacių nusikaltėliais, jie aprašomi spaudoje, jiems keliama bylos.

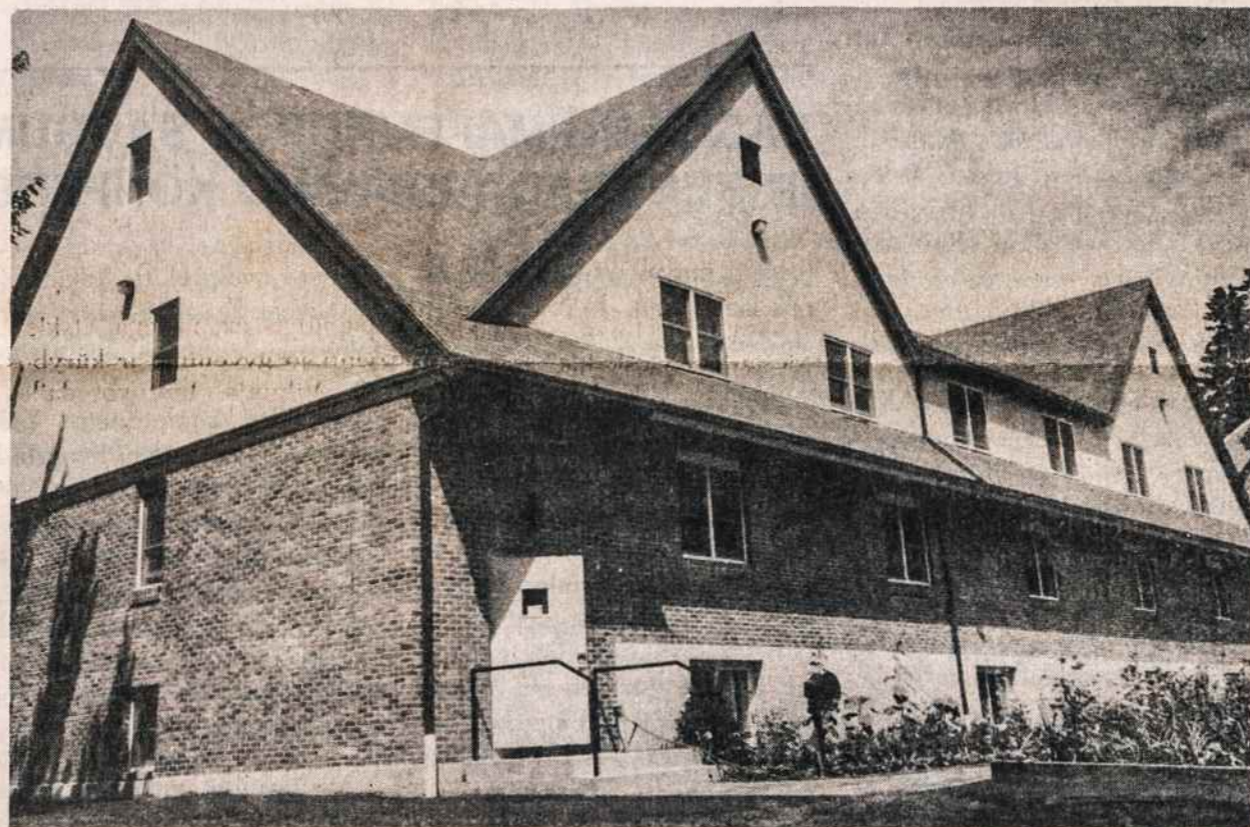
O kodėl neaprašomi kiti nusikaltėliai, kodėl jiems niekas nesudarinėja bylų? Kodėl taip tyliai praeinama pro sovietinius karo nusikaltėlius, pro tuos, kurie vykdė masinius trėmimus?

Žinia, yra tokių žmonių, kurie nebenori to prisiminti. Tai sena praeitis. Laikas juk gydo žaizdas. Kam, girdi, bekelti visa. Yra jaunuolių, kurie net teigia, kad visai tokių deportacijų nebuvo, nes jų nepalietė, jie neprisimena. Čia jau yra įžūlus pasityčiojimas iš tautos genocido. Tokį metodą vartodami, mes galime atmesti visą praeitį, kad nebuvo Napoleono, nes jo nematėme, neprisimename, nebuvo Vytauto, Mindaugo. . .

Jau beveik dešimtmetis, kai pranciškonų vienuolyne Kennebunkporte, Maine, kasmet net po kelis kartus vyksta gana retos šiais laikais iškilmės. Tai jaunuolių įvilktuvės į pranciškoniškus abitus arba jų įžadai būti vienuoliais. Per paskutinius ketverius metus jau pradėjo rodytis, jog tai iš tikrųjų ne vien išorinės apeigos, bet labai rimti dalykai. Tie jaunieji pranciškonai jau įšventinami kunigais. Iš tos serijos įšventinti net keturi kunigai. Jie nors ir ne lietuvių kilmės, bet pasiryžę kiek galėdami talkinti lietuviams pranciškonams. Juos priimti nutarta po 30 metų laukimo lietuvių kilmės jaunuolių, kurie, deja, pasuko kitais keliais — į pelningas pro-

Tėv. Jozuė Patrikas Doyle, OFM

Naujasis pastatas prie Kennebunkporto, Maine, pranciškonų vienuolyno. Jis pastatytas buvusioje teniso aikštelėje. Šitame name gyvena ir mokosi naujieji pranciškonų kandidatai. Čia yra gyvenamieji kambariai, biblioteka, koplyčia, darbo kambariai. Nuotr. A. Reivytiėnės

DAR DU NAUJI PRANCIŠKONAI KUNIGAI

fesijas, į patogų asmeninį gyvenimą. Niekas už tai nemano jų smerkti, bet matant didį jaunėsių lietuvių kunigų trūkumą mūsų išeivijoje, nėra jokio pagrindo ir džiaugtis.

Priešingai, džiaugsmas ir net gaudulys paliečia širdį, kai regi kitataučius jaunuolius ateinant lietuviams į talką. Juk ir turėjo progos reikštis pelningose profesijose, sukurti patogų šeimyninį gyvenimą. Tačiau jie pasirinko vienuolio kunigo kelią, įstodami į įmigrančių lietuvių vienuoliją. Tai tikrai ypatingi pašaukimai, kurie turėtų šį tą pasakyti ir lietuvių jaunimui.

Gegužės 17 d. vysk. Pauliaus Baltakio Kennebunkporte įšventintieji du kunigai yra Jonas Colechia ir Jozue-Patrikas Doyle. Į šią iškilmę susirinko apie 300 žmonių — jų giminių, kaimynų, draugų ir lietuvių pranciškonų geradarių. Toje koplyčioje niekad nėra buvę panašių iškilmų per 30 metų. Daug kas manė, kad jų ir nebus. Tačiau Dievo Apvaizdos keliai mums nežvelgiami. Antai Lietuvoje juk vokiečiai, išmokę lietuvių kalbos bei pamilę mūsų kultūrą, atgavino jėzuitų ir kapucinų vienuolijas. Jie sakė ir pamokslus, ir vadovavo katalikų inteligentijai (pav. Tėvas Kipras, Tėvas Fulstas, gyvendamas Berlyne, iki

šiol tebesiprenumeruoja Aidus), ir steigė bei dėstė gimnazijose. Lietuviai pranciškonai tikisi, kad ir jų dabartinis prieauglis žengs panašiais takais. Toje dvasioje jie yra auklėjami.

Tėv. Jonas Colechia yra italų kilmės jaunuolis, pas lietuvių pranciškonus atvykęs prieš aštuonerius metus — pirmąsias iškilmingas mišias atlaikė gegužės 25 d. savo tėviškės parapijoje. Tėv. Jonas yra taikaus charakterio, švelnus ir giliai pamaldus. Lan-kydamas seminariją Cromwellyje (prie Hartfordo), jis savitgalius dažnai praleisdavo pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Po šventimų gi buvo paskirtas į pranciškonų vienuolyną Rochesterį, kur talkins lietuvių parapijai ir išmoks daugiau lietuvių kalbos.

Tėv. Jonas Colechia, OFM

savo naujokyno, nes buvo tik du kandidatai. Jonas noviciato metus atliko pas lenkus pranciškonus Green Bay vietovėje Wisconsin. Amžinuosius įžadus padarė prieš ketverius metus. Dikakono šventimus priėmė pernai gegužės 18 d., o šįmet gegužės 17 d. Kennebunkporte įšventinatas kunigu. Pirmąsias iškilmingas mišias atlaikė gegužės 25 d. savo tėviškės parapijoje. Tėv. Jonas yra taikaus charakterio, švelnus ir giliai pamaldus. Lan-kydamas seminariją Cromwellyje (prie Hartfordo), jis savitgalius dažnai praleisdavo pranciškonų vienuolyne Brooklyne. Po šventimų gi buvo paskirtas į pranciškonų vienuolyną Rochesterį, kur talkins lietuvių parapijai ir išmoks daugiau lietuvių kalbos.

Tėv. Jozue-Patrikas Doyle gimė arių šeimoje Newburio mieste, Mass., 1945 m. Taip pat ir jis atvyko pas pranciškonus, jau baigęs aukštuosius mokslus New Hampshire universitete. Studijavo verslą (biznį) ir galėjo susikurti turtingą ateitį. Pradžioje ir pasuko šia linkme. Septynerius metus buvo McDonaldo restorano direktoriumi (manageriu) New Yorko mieste. McDonald kompanijoje ėjo ir kitas atsakomingas pareigas. Pagaliau nutarė visa tai palikti ir aukotis Dievo tarnybai. Labiausiai jam patiko pranciškonai Kennebunkporte. Pas juos ir įstojo. Sėkmingai atlikęs naujokyną, Tėv. Jozuė buvo pasiūstas į kunigų seminariją Cromwellyje (prie Hartfordo). Iš ten savitgalius dažnai atvykdavo į pranciškonų vienuolyną Brooklyne labiau susipažinti su pranciškonų veikla, ypač spauštuvėje. Dikakono įšventinatas pernai rugsėjo 18 d., kunigu — šįmet gegužės 17 d. Pirmąsias iškilmingas mišias atlaikė gegužės 24 d. savo tėviškės bažnyčioje Newburyje, Mass. Jis labai domisi pranciškoniška asketika, todėl buvo nusiūstas į pranciškonų universitetą (Antonianum) Romoje gilintis šioje srityje.

Abiem naujesiems kunigams, taip gražiai papildžiusiems lietuvių pranciškonų gretas, linkime ko laimingiausios sėkmės Dievo tarnyboje.

T. Leonardas

VYSKUPAS SUGRĮŽO

Įspūdžiai iš spaudos konferencijos

Kitas veiklus kunigas Algirdas Ramančiauskas, jo pusbrolis, vadovauja Šv. Petro parapijai netoli Rio de Janeiro, su 60 tūkstančių gyventojų. Jis įsteigė pirmą mokyklą ir ligo-ninę su 60 lovų, vienintelę mieste ir ją administruoja. Ar užtenka vienos? Geriau, sako, negu anksčiau, kai nebuvo nieko.

Vyskupas atsako į klausimus

Kun. Kaz. Pugevičius paklausė, ką vyskupas norėtų daryti P. Amerikoje pirmoje eilėje? Man atrodo, sako vyskupas, kad šiuo metu daugiausia dėmesio reikia skirti į Lietuvos Krikščionybės jubiliejus minėjimą, į kurį jungiasi visos organizacijos, jaunimas ir parapijos. Mes matom, kad ten, kur parapijos su organizacijom dar-

niai veikia ir lietuviybė daug stipriau laikosi. Antra, reikia prašyti PLB, kad jeigu jie turėtų galimybę, pasiūstų mokytojų ir gabių jaunuolių, kurie galėtų atgaivinti skautus, ateitininkus, vyčius ir suorganizuotų mokyklų. Visiems primindavau, kad vien tautiniais šokiais lietuviybės negalima išlaikyti ir lietuvius sujungti. Reikia turėti ideologiją, kuri, ir išaugus iš tautinių šokių amžiaus, jungtų ir laikytų kaip šeimą.

Bronius Venclova: Ar didelė komunistų įtaka?

Komunistai, kaip minėjau, baigia išnykti, kadangi jie neturi jaunimo. Yra dar senųjų klubai, pav. Uurugvajuje. Ir jie nežino ką daryti su savo nuosavybe. Turbūt, kartu su Kultūros draugija pavers į senelių židinį.

Romas Kezys: Įdomu, kaip P. Amerikos lietuviai jus priėmė

kaip lietuvių vyskupą?

Tikrai labai nuosirdžiai, gan iškilmingai. Jaunimas būdavo pasipuošęs tautiniais drabužiais. Visi stengėsi gražiai priimti. Būdavo meninės programos, iškilmingos vakarienės. Niekur nepastebėjau kokių priešingumų. Dalyvaudavo kartu ir evangelikai bei ortodoksai. Jie patys sako, kad visa tai jiems įnešė gyvumo, vilties ir entuziazmo dirbti lietuvišką krikščionišką darbą.

Romas Kezys: Koks įspūdis susitikus su civilinės ir bažnytinės valdžios žmonėmis?

Su civilinės valdžios atstovais neteko susitikti, bet susitikau beveik su visais vyskupais, kur yra lietuvių parapijos. Buvo įdomus pasikalbėjimas su Sao Paulo kardinolu Arentz. Jis yra vokiečių kilmės. "Aš, sakė kardinolas, labai džiaugiuos, kad popiežius paskyrė tautinėms grupėms vyskupus, kadangi matau, kaip yra reikalingas žmogus, kuris jungtų juos su kraštu. Mūsų vokiečių emigracija prasidėjo prieš 200 metų bet mes neturėjome tiesioginio ryšio nei su bažnytine vyriausybe nei su savo krašto valdžia. Ir aš jaučiu, kad mes kaip vokiečių etninė grupė nedavėm kraštui to, ką būtume galėję duoti." Dabar pagaliau tą pradeda suprasti visi kraštai ir pradeda remti etninę kultūrinę veiklą. Bendrai visi yra geros nuomonės apie lietuvius.

Įdomu, kad P. Amerikoje yra labai prasimušusių lietuvių, kaip minėtas kun. Valiukevičius Rio de Janeiro, kun. Ramašauskas ir k.

Kun. Pugevičius: Ar P. Amerikos lietuviai domisi padėtim Lietuvoje?

Jie yra gana gerai informuoti. Kun. Govėno dėka, Brazilijos episkopatas yra įvedęs maldos dieną už Lietuvą ir birželio 14-tą yra įtraukę į bažnytinį kalendorių. Tuo klausimu labai domėjosi laikraščiu korespondentai, ypač Venecueloje, kur labai daug dirba dr. Dambra.

Bronius Venclova. Aš esu neseniai atvykęs iš Lietuvos, ir mes visi žinom, kad Lietuvoje Bažnyčia, tikėjimas yra viena iš pagrindinių veiksmių, kurie priešinasi rusinimo, nutautinimo politikai. Kaip P. Amerikoje tas ryšys yra jaučiamas?

Pietų Amerikoje ypatingai jaučiamas. Nutautėjimo ir nuėjimo pas komunistus priešizis ir buvo, kad parapijos kūrėsi maždaug 20 metų vėliau, negu vyko masinė emigracija. Šiandien problema yra, kad jaunimas nelanko bažnyčios ir tėvai tuo nesirūpina. Urugvajuje masonų valdžia yra panaikinus visas religines šventes. Velykos tai pavasario šventė, Kalėdos — šeimoms šventė ir tt. Per visą gavenia-

vyksta karnavalas. Jų tikslas yra aiškus — atitraukti žmones nuo religijos. Gailla, nemato, kad tuo patys sau kenkia.

Romas Kezys. Ar tai ką nors bendro turi su išlaisvinimo teologija?

Ne. Ta "liberation theology" yra daugiau populiaru Brazilijoje. Argentinos vyskupų dauguma yra prieš. Norint suprasti tą išlaisvinimo teologiją, reikia pažinti gyvenimo sąlygas. Tos sąlygos ten tikrai žiaurios. Nelygybė tarp vienos klasės ir kitos yra nepaprastai didelė, ypač miestuose. Dalis vargšų yra, kurie nenori dirbti. Kai kas iš valdžios gautus sklypus pardavė olandams, o patys išėjo į miestą, tikėdamiesi gauti maisto nemokamai. Jų lūšnelės pastatytos iš lentgalių, kartono... Man atrodo, kad labai gražiai toje srityje darbuojasi saleziečiai. Kolumbijos arkivyskupas klausia, ar pažįstu Matutį? O, sako, jis yra institucija pats savyje. Kun. Stasys Matutis, salezietis, tapęs vargingiausios Baranquilla miesto dalies klebonu, ėmė keisti visą aplinką. Steigė mokyklas, medicinos pagalbos židinius, jaunimo klubus. Jo rūpesčiu pravestas vandentiekis, asfaltuotos gatvės, atstatyta pusė miesto. Jis yra žinomas visoje Kolumbijoje.

Išsilaisvinimo teologijoje yra

marksistinio elemento ir per didelės dėmesys skiriamas į socialinę veiklą, prie ko Vatikanas ir kimba. Bažnyčia sako, kad žmogų reikia išvaduoti ne vien tik iš ekonominio skurdo, bet ir dvasinio, kuris yra pirmoje eilėje.

P. Ažuolas. Ar tų išsisklaidžiusių lietuvių netraukia noras susijungti su didesnėmis kolonijomis?

Dypukai, tiesa, jau seniai iš-emigravo į Š. Ameriką. Ankstyvesni emigrantai, geriau sakant, jų vaikai, jaučia, kad jų namai jau yra ten. Tai antroji-trečioji generacija. Lietuviai yra darbštūs. O kas dirba, gyventi galima visur. Daug kas verčiasi pramone. Pavyzdžiui Sao Paulo mieste, dr. Šaulys turi vaistų laboratoriją, labai gražiai japono architektu įrengta. Neatrod kaip fabrikas — sodai, gelės, — jeini kaip į kokius rūmus. Apie dr. Šaulį pasakojama tokia istorija. Mokyklose yra daromi visoki etniniai pasirodymai. Viena dukterė parėjus sako, viena draugė tos tautybės, kita kitos, o kas aš, tėveli? Tėvui tai padarė didelį įspūdį. Dabar jis su trim dukterim lanko lietuvių kalbos kursų universitete.

Dar buvo keletas klausimų apie Krikščionybės jubiliejų, bet tai jau kita tema.

ĮTEIKTOS PREMIJOS

Bostone, Amerikos Lietuvių Piliiečių klubo salėje gegužės 17 įvyko šeštoji JAV LB Kultūros tarybos premijų šventė. Publikos prisirinko beveik 300. Svečiai atvyko ne vien iš Bostono apylinkės, bet ir iš Cape Codo, Providence ir dar toliau. Iš New Yorko buvo atvykę vyskupas Paulius Baltakis, OFM, "Aidų" redaktorius Tėv. dr. Leonardas Andriekus, OFM. Dalyvavo ir kai kurie ankstesni laureatai.

Šventę globojo LB Bostono apylinkės ir Bostono apygardos valdybos.

Stilizuotomis tulpėmis papuoštoje salėje šventę atidarė LB Bostono apygardos pirmininkas Česlovas Mickūnas. Jis pasidžiaugė, kad kūrėjai dar gyvi būdami mato, kad jų darbai įvertinami.

Programai vadovavo aktorius Arūnas Čiuberkis. Susirinkusius pirmiausiai pasveikino JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė Ingrida Bublienė. Premijos paskirtos keturiose srityse. Mecenatai — Lietuvių Fondas ir JAV LB Krašto valdyba.

Lietuvių Bendruomenės mokslinės lituanistinės literatūros premija paskirta žurnalistinei, archyvarui Broniui Kvikliui, gyvenančiam Chicagoje, už Lietuvos bažnyčių serijos knygą "Vilniaus arkivyskupija". Priimdama premiją, jis papasakojo apie darbo sunkumus renkant medžiagą ir telkiant lėšas. Atsidėkodamas už pagalbą, pažadėjo dalį premijos paskirti dailininkui Aleksai ir kolegai dr. J. Gimbutui. Šios premijos vertinimo komisiją sudarė dr. A. Idzelis, dr. R. Šliažas, dr. D. Tamulionytė, dr. B. Kazėnas ir rašytojas A. Rukšėnas.

Dailės premiją gavo dail. Romas Viešūlas už jo įnašą į lietuvių dailės kultūrą ir jos išskilimą tarptautinėje plotmėje. Negalėjęs iš Italijos šventėn atvykti, laureatas įgaliojo premiją priimti dail. Vytautą Igną ir raštu siūlė įsteigti dailės premiją jaunimui. Vertinimo komisiją sudarė dailininkai P. Lapė, V. Vizgirda ir K. Varnelis.

Muzikos premija už ilgą muzikinę ir visuomeninę veiklą paskirta muzikui, kompozitoriui Broniui Budriūnui, atvykusiam iš Los Angeles, Calif. Dekodamas visus svečius sujungė savo dainoje "Valio, valio, ilgiausių metų jums valio". Vertinimo komisiją sudarė muzikai R. Kliorienė, D. Viskontienė, V. Ralys, R. Kreivėnas ir K. Skaisgiris.

Teatro premija paskirta Lietuvių operai, kuri jau nuo 1949 metų dirba pasididžiavimo vertą darbą. Rengdamiesi naujos ope-

AIDŲ NR. 2

Š. m. Aidų nr. 2 jau parengtas ir atiduotas spausuvei. Prenumeratoriai jį gaus prieš atostogas.

Pagrindiniai straipsniai yra šie: Pauliaus Rabikausko — Lietuvos krikšto jubiliejui artėjant; Antano Maceinos — Žmogus kaip Dievo rūpestis; Justino Pikūno — Asmenybės subrendimo problema; M. Brako — Jungtinės Amerikos Valstybės ir Mažoji Lietuva; Vytauto Volerto — Baisusis Birželis: palyginimas, dimensijos. Be to, spausdinamas ilgas eilėraščių ciklas, skirtas kun. Antanui Mackevičiui, 1863 metų sukilimo dalyviui (Autorius gyvena Lietuvoje). Visas numeris iliustruotas Vytauto Maželio portretūros meno nuotraukomis.

Aidai išeina 4 kartus metuose 76 puslapių didelio formato leidiniu. Redaguoja Leonardas Andriekus. Prenumerata 20 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207.

ros premjerai ir negalėdami atvykti, operos valdybos nariai premiją priimti įgaliojo Stasį Santvarą, daugelio libretų vertėją. Jis padėjo operos 120-ties narių vardu, kartu prisimindamas Vilniaus operą.

Po premijų įteikimo laureatai buvo pasveikinti žodžiu ir raštu. Pasibaigus oficialiai programai, prasidėjo pietūs. Prie stalų patarnavo gražus Bostono apylinkės jaunimo būrys.

Pasisotinę žiūrovai su didžiausiu malonumu klausėsi koncertinės dalies, kurią atliko jaunų vyrų dainos-muzikos vienetas "Uždainuokim" iš Clevelando. Vadovas ir dirigentas — Algirdas Bielskus, chormeisteris — Marius Tatarūnas. Dainininkai: Marius Tatarūnas, Algis Zylė, Jonas Mulionis, Edmundas Kijauskas, Paulius Žiedonis, Rytas Urbaitis, Gytis Motiejūnas, Paulius Nasvytis ir Vitas Čyvas.

Prie vieneto prisijungė solistė Rasa Bobelytė - Brittain, sopranas iš New Yorko "Harmonijos". Ji dainavo solo ir su vienetu.

Programą pajvairino kanklininkės Mirga Bankaitytė ir Elena Muliolytė. Akomponavo muzikė Danutė Liaubienė. Pranešinėjo Mirga Bankaitytė. Vieneto administratorius — Paulius Nasvytis, muzikinė patarėja — muz. Rita Kliorienė.

Džiugu, kad tai visi jauni žmonės. Tai lyg užtikrinimas, kad mūsų muzikinė kultūra turi ateitį. Pasigėrėjimo vertas ir programos atlikimas, ir dainų įvairumu ir profesine išvaizda.

Programa sudaryta iš dviejų dalių. Pirmoje — lietuvių liaudies ir lietuvių kompozitorių dainos, antrą — lengvesnio žanro bei verstinės, tarptautinės dainos.

Buvo atliktos šios dainos: Mes gynėjai — Stasys Grauzinis, Kalvė — Juozeliūnas, Kalniškės mūsų — Lietuvos partizanų daina, užrašyta ir harmonizuota Alfonso Mikulskio, kanklėmis pritarė abi kanklininkės, Tėviškėlė — Bronius Budriūnas, Nam — liaudies daina, harmonizuota Juozo Strolis, Jau praverptos dvaro stonios — Stasys Grauzinis, talkininkė solistė atliko Aš bijau pasakyti — A. Vanagaitis, Paleisk tėveli, lankon žirgėlį — harmonizuota Jono Švedo, atliko vienetas ir merginų duetas (Rasa Bobelytė Brittain ir Mirga Bankaitytė), kartu su soliste Baltos gėlės — Jonas Švedas, Balnok, tarne, bėrą žirgą — senovės lietuvių raitelių daina, stilizuota Alfonso Mikulskio.

Pirmoje dalyje taip pat pasirodė kanklininkė Elena Muliolytė su Mergaitės svajone — pynė — Alfonso Mikulskio, Augo kieme klevelis — liaudies daina, harmonizuota A. Mikulskio.

Antroji dalis prasidėjo kanklių duetu Jaunystės žaismas — Alfonso Mikulskis, Tada Mikita — komiška dainelė pagal liaudies melodiją — J. Banyš, Aš mergytė kaip uogytė — liaudies daina, harmonizuota Algirdo Bielskaus, su soliste, Ay, ay, ay — kreolų lopšinė — Perez Freire, taip pat su soliste, Vabalas ir gėlė — I. Veit, Alma Llanera — venecueliška daina — Joropo de Pedro E. Gutierrez, su kanklininke Mirga Bankaityte, To nebus — iš operetės "Paukščių pardavėjas" — Carl Zeller — atliko Rasa Bobelytė Brittain, Prie gintaro jūros — J. Pfeil, Kodėl tu nesi toreodoras — dvi paskutinės harmonizuotos Algirdo Bielskaus ir Daukno, Kaimo armonika ir Blondinė — dvi paskutinės aranžuotos Bielskaus ir Daukno.

Bostono LB apygardos pirmininkas Česlovas Mickūnas padėkojo visiems programos dalyviams, rengėjams ir svečiams.

Šeštojį premijų šventę Kultūros tarybos pirm. Ingrida Bublienė įteikia dail. V. Ignui, dail. R. Viešulo premiją. Nuotr. K. Daugėlos

Šeštojį premijų šventę susitikę ankstesnis laureatas dr. Juozas Girmius ir šių metų literatūros laureatas Bronius Kviklys. Nuotr. V. Maželio

PASIRENGIMAI EUROPOS SAUGUMO IR BENDRADARBIAVIMO KONFERENCIJAI

Visi gerai žinome, kad, Europos valstybėm, JAV ir Kanadai 1975 m. pasirašius vadinamąjį Helsinkio baigminį aktą, susitariančios šalys pasižadėjo sutartais laikotarpiais sukviešti tų pačių signatarų konferenciją Akto nuostatų vykdymui atskirose valstybėse patikrinti. Iš to atsirado anglišką terminu vadinamos CSCE (Conference on Security and Cooperation in Europe) konferencijos, kurių pirmoji įvyko 1977-8 m. Belgrade, antrą 1980-1 m. Madride ir trečioji įvyks š. m. lapkričio m. Vienoje.

JAV Valstybės departamento paskirtos šiai CSCE konferencijai delegacijos pirmininkas ambasadorius Warren Zimmermann, siekdamas patirti JAV gyvenančių iš rytų Europos kilusių etninių grupių atstovų nusistatymą tokių konferencijų atžvilgiu ir turimus pageidavimus ateinančiai konferencijai, didesniuose miestuose ir kitose pasirinktose vietose kviečia pasitarimus su etninių grupių veikėjais būsimos CSCE konferencijos reikalais.

Vienas tokių pasitarimų buvo sukvieštas birželio 4 Kean kolegijos pastatuose, Union, NJ. Techniškus kvietimo darbus atliko NJ valstijos sekretorė Jane Burgio, bendradarbiaudama su Kean kolegijos pareigūnais.

Prieš pasitarimą buvo sukviešta etninių laikraščių redaktorių ir bendradarbių spaudos konferencija, kurioje pranešimus padarė ir į klausimus atsakinėjo Amerikos delegacijos pirmininkas ambasadorius Warren Zimmermann ir delegacijos štabo direktorius Michael R. Hathaway. Lietuviam šioj konferen-

šventė pasibaigė, nuotaika buvo puiki. Bostonas vėl pasirodė esąs gyvas. Programą atliko jauni entuziastai. Publikoje irgi matėsi daug jaunų veidų. Laureato kompozitoriaus Broniaus Budriūno žodžiais: "Valio, valio, darbingų metų jums, valio!"

A. Kairienė

joj atstovavo prof. dr. Jokūbas J. Stukas su žmona Loreta, Kazimieras Jankūnas ir Julius Veblaitis.

Spaudos konferencijai pasibaigus, buvo pereita į pagrindinio pasitarimo rūmus, kur buvo susirinkę apie gerą šimtinę įvairių tautinių grupių atstovų. Lietuvių grupę čia dar papildė LB Newarko apylinkės pirmininkė ir LB tarybos narė Danguolė Didžbalienė ir lietuvių vyčių veikėjas Kazys Šipaila.

Pasitarimui vadovavo Kean kolegijos viceprezidentas akademianis reikalams dr. Frank Esposito, o susirinkusius sveikino Nathan Weiss ir NJ valstijos sekretorė Jane Burgio. Toliau pranešimus padarė JAV delegacijos pirmininkas ambasadorius Warren Zimmermann, delegacijos štabo direktorius dr. Michael Hathaway ir Valstybės departamento Europos reikalų biuro pareigūnas David Johnson. Susirinkusieji buvo labai prašomi nesisigilinti klausimui įvairiais konferencijai liečiančiais klausimais ir įvairių patarimų delegacijai ir konkrečių pageidavimų delegacijos nariams. Bendras įspūdis susidarė toks, kad, norint ką nors pasiekti, nereikia tylėti ir laukti, kad kas kitas ką padarytų, bet reikia pačiam telefonu ar laiškais tuoj pat kontaktuoti JAV delegacijos narius. Siekiant išlaisvinti iš sovietų kalėjimų ar darbo stovyklų kovotojus už žmogaus teises ar sąžinės kalinius, reikia laisvą srautą užpildyti sovietų ambasada Washingtone. Nors tokie laiška kalinio ir nepasieks, bet jų daugumas privers sovietų pareigūnus atkreipti didesnį dėmesį į rūpinimą kalinį ir eventualiai jį išlaisvinti. Tylioji diplomacija turi savo vietą, bet vardan jos nereikia užmiršti kelti kuo didesnį triukšmą, nes tik triukšmu, o ne tylėjimu galima ką nors pasiekti.

Išklausius bendrą pranešimą buvo pasiskirstyta į tris seminarus, kuriuose buvo koncentruojamasi tik į vieną kurią nors CSCE konferencijos sritį. Kon-

PHILADELPHIJOS KARDINOLAS RAGINA MELSTIS UŽ LIETUVĄ

Philadelphijos arkivyskupas kardinolas Jonas Krol oficialiu laišku visoje vyskupijoje birželio 14 paskelbė maldos dieną už Lietuvą. Laiškas išsiųstas visoms parapijoms ir paskelbtas arkivyskupijos laikrašty. Įsakyta laišką skaityti visose bažnyčiose per kiekvienas mišias birželio 7-8 dienomis.

Čia laiško vertimas: "Philadelphijos arkivyskupijoje birželio 14 bus švenčiama maldos diena už Lietuvą. Jungtinėse Amerikos Valstybėse ta pati diena numatyta kaip Pabaltijo laisvės diena (Baltic Freedom Day). Lietuva yra vienintelė katalikiška Pabaltijo respublika, kuri priedarta buvo įjungta į Sovietų Sąjungą. Nežiūrint nuolatinio smurto, persekiojimo ir kančių lietuvių tauta, drąsiai pasipriešindama prieš ateistinius engėjus, tęsia savo heroišką kovą, kad galėtų praktikuoti savo katalikišką tikėjimą. Lietuviai iš laisvojo pasaulio katalikų laukia moralinės bei dvasinės paramos.

Šiomet birželio 14-oji lietuviams turi ypatingos reikšmės. Šiais metais sukanka 45-eri metai nuo lietuvių masinių suėmimų ir trėmimų iš tėvynės baisios tremtin Sibire. Nesuskaitomos masės lietuvių žuvo už tikėjimą.

Šie metai taip pat švenčiami kaip tikėjimo atnaujinimo bei

maldos metai lietuviams, besirušiant ateinančiais metais švęsti 600 metų Lietuvos krikšto sukaktį.

Šios arkivyskupijos tikintieji nuoširdžiai kviečiami dalyvauti maldos dienoje birželio 14 Čens-takavos Marijos šventovėje, Doylestown, Pa., ir maldauti Mergelės Marijos globos bei apsaugos Lietuvos persekiojami Bažnyčiai.

Nuolankiai prašau, kad per birželio 14-15 savaitgalį mišiose prie tikinčiųjų maldų būtų prijungtas prašymas: Kad Pabaltijo kraštai Lietuva, Latvija ir Estija bei kiti komunistų pavergti kraštai būtų išlaisvinti iš persekiojimo ir bedieviško sovietų pavergimo, maldaujame Viešpatį.

Birželio 14-osios minėjimas teapjungia mus visus maldoje ir meilėje."

Jūsų Kristuje
Jonas Kardinolas Krol
Philadelphijos arkivyskupas

-0-

Jau ne pirmas kartas kai kardinolas Krol rodo lietuviams tokį nuoširdumą. Labai tiktų, jei lietuviui iš visos Amerikos padėkotoj kardinolui telegramomis ar laiškais. Siūsti adresu: His Eminence John Cardinal Krol, Archbishop of Philadelphia, 222 N. 17th Street, Philadelphia, PA 19103.

nei žmogaus teisių, nei religijos srity nei įvairių laisvių srityse, ypač Sov. S-gos valdomuose kraštuose, nesusiilaukta.

Vėl visiem susirinkus bendrai sesijai, buvo peržvelgta kiekvienam seminare aptarti reikalai ir padiskutuoti. Bendra konferencijos vadovų išvada — nereikia tylėti a p i e b e t k o k i u s H e l s i n k i o a k t ų p a ž e i d i m u s, o j u o s k e l t i v i e š a i r e i k a l a u t i, k a d b ū t ų p a s i t a i s y t a, n e s t i k t o k i u b ū d u t a i p a b r e ž ė i r n e s e n a i i š l a i s v i n t a s ž y d ų a k t y v i s t a s A n a t o l i Š č a r a n s k i, i r f i z i k o i r N o b e l i o p r e m i j o s l a u r e a t o S a c h a r o v o ž m o n a Y e l e n a B o n n e r i r k i t i V a k a r u o s e i š S o v. S-g o s a t s i r a d ė k o v o t o j a i u ž ž m o g a u s t e i s e s.

JAV delegacijos pirmininkas pažadėjo šio pasitarimo dalyvius informuoti apie būsimos Vienos CSCE konferencijos eigą ir pasiektus rezultatus.

K. J.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Kun. Antano Dranginio, Šv. Antano lietuvių parapijos klebono, kunigystės 30 metų sukaktis buvo gražiai paminėta gegužės 25.

Kun. A. Dranginis gimė ir užaugo Pensilvanijos kalnuose, Cumbola kaime. Jo tėveliai Stasys ir Ona Dranginiai jį gražiai auklėjo. Jį auklėjo ir Šv. Kazimiero seserys, kurios buvo Saldžiausio Jėzaus Širdies mokyklos mokytojos. Toliau tęsė mokyklą Marianopolje ir Clark universitete.

Prasidėjęs antram pasauliniam karui įstojo į US marinų eilės. 1943-1945 teko dalyvauti karo frontuose Saipan, Iwo Jima ir Okinawa. Po karo porą metų praleido tėviškėje Pensilvanijoje. Po to apsigyveno Baltimorėje ir įsijungė į lietuvišką gyvenimą.

1951 rugsėjo mėnesį įstojo į Mt. St. Mary's seminariją. 1956 gegužės 26 buvo išvntintas kunigu ir paskirtas į Šv. Alfonso lietuvių parapiją Baltimorėje. Visą savo kunigavimo laiką praleido lietuvių tarpe Baltimorėje. Pradžioje buvo vikaru. Prel. Liudvikui Mendeliui susirgus, kun. Antanas toje parapijoje klebonauja nuo 1976 metų.

Kun. Antanas Dranginis energingai darbuojasi parapijos veikloje, ragina visus dirbti Lietuvos naudai ir Dievo garbei. Prieš 16 metų suorganizavo chorą "Daina", kad Baltimorėje būtų išlaikytos lietuviškos giesmės ir dainos.

Kaip veteranas, sukaktuvinininkas veikia jų tarpe kaip kape-lionas. Per paskutinius aštuone-rius metus buvo paskirtas Amerikos veteranų organizacijos Marylando valstijos kapelionu ir kiekvieną mėnesį parašo vedamąjį kapeliono straipsnį veteranų žurnale.

Gegužės 25, sekmadienį, parapiečiai, giminės ir įvairių organizacijų atstovai dalyvavo iškilmingose mišiose garbijoje Šv. Alfonso bažnyčioje. Sukaktuvinininkas koncelebravo mišias su draugais kunigais. Pamokslą pasakė prel. John Duggan. Maldininkai giedojo gražias giesmes Marijos garbei.

Po mišių visi iškilmių dalyviai turėjo progos pasveikinti sukaktuvinininką kun. Antaną banketo metu garbijoje La Fontaine Rouge salėje, palinkėdami jam geros sveikatos ir sėkmės dirbant Kristaus vynuogyne.

Jonas Obelinis

PO ČERNOBYL KATASTROFOS

Ukrainoje Černobyl jėgainėje įvykus branduolinio reaktoriaus katastrofai, JAV LB atstovai Washingtono dėjo pastangas iš JAV valdinių įstaigų gauti žinių apie radiacijos kiekį Lietuvoje ir jos galimą neigiamą poveikį Lietuvos gyventojus ir krašto ekologiją. Buvo susisiekta su Valstybės departamento, Gynybos departamento, Energijos departamento atitinkamų skyrių pareigūnais ir JAV Gamtos Apsaugos agentūra. Pirmąją katastrofos savaitę Pabaltijį liečiančių žinių neturėta, tad visos įdėtos pastangos buvo veltui. Kiek vėliau, specialiai prezidentinei "task force" komisijai įstaigų davinius suvedus, JAV LB atstovai pavyko gauti oficialią radiacijos stovio Lietuvoje interpretaciją.

JAV valdžios pareigūnų prieštovi nuomonė dėl tuometinio radiacijos stovio rėmėsi duomenimis gautais iš demokratiškos, Sov. Sąjungos kaiminystėje esančių, valstybių, per oro sateilitus, ir tų duomenų interpoliaciniais apskaičiavimais. Kaip žinoma, Sov. Sąjungos gamtos apsaugos institucijos jokių duomenų neteikė ir netgi bandė nuo krašto gyventojų įvykusią ekologinę katastrofą nuslėpti.

Amerikiečių mokslininkų nuomone, atsižvelgiant į Lietuvos geografinę padėtį ir Lietuvą palietusias radioaktyvaus oro sroves, radiacijos lygio Lietuvoje būtų 200 kartų virš normalaus. Padėtį pagerino faktas, kad pirmosiomis katastrofos savaitėmis lietus Lietuvoje kaip ir nebūta. Išvadoje, dabartiniu metu gyvenbinio pavojaus Lietuvos gyventojams nėra. Kiek tai liečia ateitį, spėjama, kad 20 - 30 metų bėgyje Lietuvą palietusi radiacija pakels jos gyventojų susirgimą įvairiomis vėžio rūšimis ligomis dviem ar trim procentais. Kaip minėtas radioaktyvumo lygis palies gimimus ir vaikų vystymąsi LB atstovai atsakymo nepavyko gauti.

Spaudos konferencija Chicagoje

Š. m. gegužės 6 JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirm. Dan-guolės Valentinaitės ir informacijos direktoriaus Mykolo Drungos iniciatyva, artimai bendradarbiaujant su Amerikos Baltų Laisvės Lyga, naujai įruoštos būstinės patalpose sušaukta spaudos konferencija. Konferencijos tikslas — amerikiečių painformavimas apie Černobyl nelaimės pasekmes Lietuvai. Konferencijos metu pranešimus pateikė buvęs Lietuvos Atominės energijos komisijos narys dr. Kazys Eringis ir JAV Gamtos apsaugos agentūros (EPA) vidurio vakarų rajono administratorius inž. Valdas Adamkus. Spaudos konferencijoje dalyvavo apie 50 asmenų, jų tarpe dviejų Chica-

gos televizijos stočių, kelių amerikiečių laikraščių, JAV senatoriaus A. Dixon atstovai. Spaudos konferencija rado atgarsį televizijos perduotų žinių metu ir spaudoje. Išskirtinai išsamų straipsnį išspausdino "Southwest News Herald" gegužės 8.

Informacija Lietuvai

JAV LB Krašto valdybos pirm. inž. Alg. Gečiui gegužės 7 lankantis Washingtono Specialių Kvotų Įstaigos (OSI) reikalais, buvo aplankyta ir Amerikos Balsu lietuviškoji tarnyba. Pokalbio metu su naujuoju skyriaus viršininku Jurgiu Blekaičiu patirta, jog Amerikos Balsas apie Černobyl nelaimę Lietuvą plačiai informavo. Eilė pokalbių su išeivijoje gyvenančiais lietuviais gydytojais, jėgainių specialistais, fizikais buvo perduota į Lietuvą. Perduota Chicagoje vykusios spaudos konferencijos pareiškimo tekstai. Sovietams užsienio transliacijas tuo metu smarkiai trukdant, jos buvo kartojamoms, kad Lietuvos gyventojus apsaugoti nuo grėsiama radiacijos pavojaus.

Bandymai ryšį su Lietuva užmegzti pirmųjų kelių savaičių bėgyje nebuvo sėkmingi. Kiek vėliau gauta žinių, jog Lietuvos gyventojai radiacijos apsaugojimo reikalu daug informacijos gavo iš Lenkijos radijo bei televizijos stočių, o estai — iš Suomijos.

LB atstovai palaikė artimus ryšius su Washingtono veikiančia Ukrainiečių Kongreso komiteto ryšį įstaiga, o Philadelphiaje su Ukrainiečių Žmogaus teisių organizacijos vadovybe. Krašto valdybos pirm. A. Gečys gegužės 10 LB atstovavo Philadelphiaje suruoštoje protesto demonstracijoje. JAV LB Visuom. reikalų tarybos narė Daila Kezienė dalyvavo New Yorke prie Jungtinių Tautų ukrainiečių suruoštoje demonstracijoje ir ten pasakė kalbą. Gegužės 9 Valstybės departamentui sukvietus visuomenės atstovus painformavimui dėl Černobyl, JAV LB ir Amerikos Baltų Laisvės Lygai atstovavo Virginija Gureckienė.

Ateities veiklos planai

Žinant, kad Ignalinoje statoma branduolinė jėgainė savo statybine konstrukcija prilygsta katastrofą pergyvenusiai Černobyl jėgainėi, JAV LB Visuomeninių reikalų taryba yra savo veiklai pramačiusi tokį planą:

1. Prašyti Lietuvai kaimynines valstybes ir tarptautines atominę energiją prižiūrinti institucijas, kad jos intervienuotų Maskvoje Ignalinos jėgainės statybą sustabdyti

2. Minėtą reikalavimą sovietams nepatenkinus, daryti viską, kad Ignalinos jėgainė būtų apsaugota moderniosios technikos naujaisiomis priemonėmis (pav.

Clevelando skautijos ruoštos Kaziuko mugės publika stebi skautiška programą. Nuotr. V. Bacevičiaus

įrengimu "containment chamber", ir t.t.).

3. Veikti tarptautines mokslo organizacijas, kad ateityje visame pasaulyje būtų leidžiama inspektuoti atominės jėgaines, ir viešai būtų skelbiami prasižengimai jėgainių apsaugoje.

4. Nekeliant nepagrįstos baimės ar visuomeninės panikos, prašyti JAV Komunikacijos agentūrą, per Amerikos Balsą ir Laisvos Europos Radiją siunčiamose transliacijose nuolat judinti atominių jėgainių apsaugos problemą. Taip pat iš Sovietų reikalauti sąžiningo pranešimo jėgainių apsaugos klausimu; tikslu pasaulio viešąją opiniją teigiamai nuteikti.

ORLANDO, FLA.

Lietuviai organizuojasi

Giedrios šiltos dienos. Saulė atsispindi Orlando senamiesčio krautuvų languose. Vaikščiojant tarp minios žmonių apsirengusių tautiniais drabužiais lietuviškos tautinės, tautinėm juostom ir kaklaraiščiiais jaunuoliai. Lyg netyčia bandant išlaikyti pusiausvyrą su temperatūra, lietuviai šiltai priėmė savo tarpe visus susidomėjusius Lietuvai. Tai buvo Art Fest'86 atmosfera Orlando Floridoje, įvykusį balandžio 11, 12 ir 13 dienomis.

Tik kelios lietuviškos šeimos gyvena Orlando apylinkėje. Ir šios šešios šeimos susibūrė ir suorganizavo festivalio pasirodymą. Dirbo atidžiai tris dienas, rinkdami lietuviškas pavardes, kviesdami visus pasirašyti sąrašą.

Buvo išstatyta gintaro, audinių, drožimo rankdarbių, tautiškaip aprengtos lėlės. Prie stalo stovėjo kelios tautiniais drabužiais apsirengusios moterys, kurias gražiai nufilmavo Orlando miesto "9" stotis ir parodė per 6 valandos žinias balandžio 13.

Šiuo laiku tie keli lietuviai sudaro Lietuvų klubą: Linartas Šumenas, Grabnickai, Gurinckas, Birutis, Bartuška, Stanaitis ir Grajuska. Iš surinktų pavardžių per festivalį planuojama gerokai padidinti narių skaičių ir pasiskirstyti pareigomis būsimiems darbams. Dėl tolimesnių informacijų galima kreiptis pas Alfredą Šumeną, 1298 Minnesota Ave., Suite B. Winter Park, FL 32789. Telefonas: 305 644-9953.

Didžiausią įspūdį visiems sudarė lietuviškas jaunimas, šokantis tautinius šokius. Lenciuogėlis, kalvelis, gyvataras ir bobutės polka ištraukė kelias ašaras. Daugumas šokėjų — Aldona ir Elena Bobelytės, Linda Jurgėlaitė, Vytas Lašinskas, Rasa Lašinskaitė ir Eimutis Welsh iš St. Petersburgo miesto, bet buvo paruošti Orlando mieste kartu su Gintaru Grabnicku. Kristina Grabnickaitė-Šilingauskienė kartu su vyru Mariumi ne tik paruošė jaunuolius, bet ir kartu šoko. Norėčiau šiuo

laiku paminėti, kad prieš septynis mėnesius Marius ir Kristina Šilingauskai, sukūrė lietuvišką šeimą ir palinkėti jiems saulėtos ateities.

Kristina jauna ir matyti labai prisirišusi prie lietuviškos kultūros. Nuo mažens pati šoka tautinius šokius, skambina pianinu. Pati sukūrė bobutės polką ir pastebėjau, kad visi šokiai festivalyje turėjo įvairumų nuo to, kai mes mokėmės prieš 15-20 metų. Šiuo laiku Kristina moko grupę tarp 13-30 metų amžiaus, bet planuoja ateityje sudaryti mažesniems ir gal vyresniems grupes. Atvirai ir maloniai kviečia visus, kurie susidomėję susisiekti: 709 Tropic Hill, Altamonte Springs, Florida, 32701. Telefonas 305 834-9658.

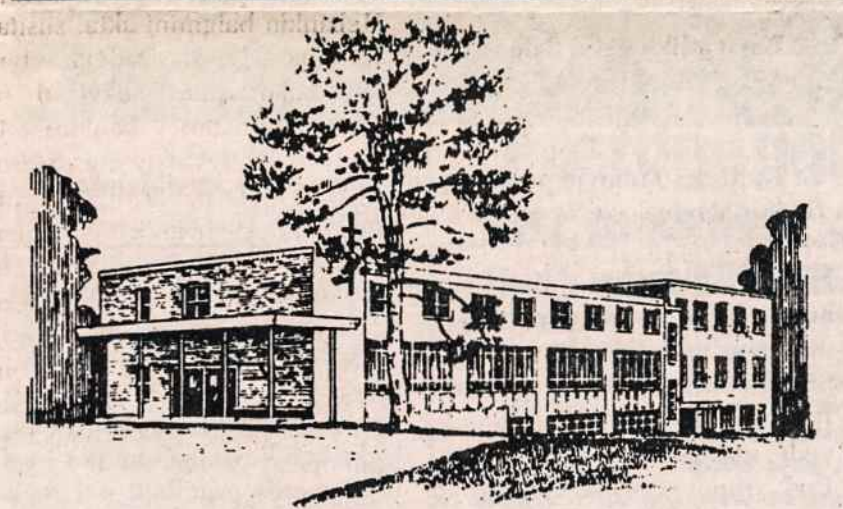
Kalbėdama su Kristina ir kitais, mačiau pasiryžimą, tautinį užsidegimą ir jausmus, kuriuos

seniai esu mačiusi. Lietuvų klubą organizuojantieji ir kiti Orlando lietuviai tikimės rezultatų tautiniu ir kultūriniu atžvilgiu, kaip New Yorkas ar Detroitas. Matom naujos lietuvių kolonijos gimimą, ir tikiuosi, kad matysim jos augimą ir subrendimą.

Ramunė Stonytė Francisco

— Lituanistinių mokyklų tėvų komitetai prašomi parūpinti stipendijas bent dviem ar vienu kiekvienos mokyklos mokytojui, kad galėtų dalyvauti rugpjūčio 17 - 24 mokytojų, tėvų ir jaunimo studijų savaitėje.

— Dr. Kęstutis Keblys skaitys paskaitą "Lietuvių emigrantų žurnalai Metmenys, Aidai ir Litanus" dešimtoje Baltistikos studijų konferencijoje "Baltai už Pabaltijo ribų", įvykstančioje Wisconsin Universitete, Madison, Wise.

Lietuviai pranciškonai kviečia jus praleisti atostogas Kennebunkport, Maine vasarvietėje.

! Sezonas prasideda birželio 26 ir baigiasi rugsėjo 2.

Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Yra jūros vandens baseinas, teniso aikštė, vėsinami kambariai, gražus parkas, rengiami kultūriniai vakarai. Buto ir maisto kainos žemesnės negu kitur.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

INTERNATIONAL

SOL. ALGIO GRIGO vadovaujamos kelionių agentūros

1986 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ:

ruta PAUPERAS, Mgr.

KELIONE NR. 5	rugsėjo 12 d. iki rugsėjo 26 d.
iš Niujorko	\$1,685.00
KELIONĖ NR. 7	gruodžio 20 d. iki sausio 3 d. 1987
iš Niujorko	\$1,471.00

Kelionių maršrutas: 1 diena Maskvoje, 11 dienų Lietuvoje, 2 dienos Helsinkyje

(Nakvojant dviese kambaryje), įskaitant visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą, operos, teatro arba baletu bilietus, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Kelionė nr. 7 suderinta su grandijosiū Naujų metų sutikimo baliumi.

Tarpininkaujame perkantlems automobilius (Automobilių kainos: Volga GAZ 24-10 — 5,600 rb. VAZ 2107 — 4,470 rb. VAZ 2106 — 4,130 rb. VAZ 2103 — 3,900 rb. VAZ 21013 — 3,360 rb.), kooperatinius butus, padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams. Informacijų ir visais kelionių reikalais kreiptis į:

G. T. INTERNATIONAL, INC. P.O. BOX 29163
CHICAGO, ILLINOIS 60629, USA, TELEFONAI:
(312) 471-1700 arba 471-1702.

Skrendame erdviais "FINNAIR" lėktuvais

— Poezijos konkurso, skirto Lietuvos 600 metų krikščionybės jubiliejui atžymėti, vertinimo komisiją sudaro pirm. dr. Viktorija Skrupskeitytė, Danutė Bindokienė, Česlovas Grincevičius, Vida Kuprytė ir Juozas Baužys. Konkursas dvejopas: poezijos rinkinio, kuriame gali dalyvauti visi, arba atskiro eilėraščio — asmenims iki 30 metų amžiaus.

— Lietuvii Kredito Unijos "Kasa" naujas skyrius įsteigtas Detroito, Birželio 8 įvyko sėkmingas susirinkimas dalyvaujant nemažam skaičiui vietos lietuvių, susidomėjusių šią finansinę instituciją. Iš New Yorko buvo nuvykę Kasos prezidentas Vytautas Vebeliūnas ir 5 direktoriai: Vyt. Alksninis, Z. Jurys, R. Kezys, A. Šilbajoris ir dr. Rimas Vaičiūtis. Kasos nuosavuose namuose greit bus pradėta pilnos bankinės operacijos.

— Birželio įvykių minėjimas, rengiamas Amerikos Lietuvių Tarybos kartu su latviais ir estais, Clevelande vyks birželio 14-15.

— Colorado "The Folk Arts Council" Aurora City parke rengia birželio 14 - 15 festivalį. Lietuviai taip pat dalyvaus.

— Sovietų Rusijos vykdomo lietuvių tautos naikavimo minėjimas Šv. Antano parapijos salėje, Cicero, Ill., įvyks birželio 15. Rengia Altas.

— All Nations festivalis įvyks Clevelando miesto centre, prie miesto valdybos rūmų, birželio 16-22.

"Gintaro" ansamblio (Toronto, Ont, Canada) metinis koncertas, pavadintas "Per pasaulį keliauja žmogus" gegužės 25 gražiai pavyko. Koncertui tęstą paruošė Rasa Kurienė. Dalyvavo solistas Rimas Paulionis. Šoko visos šokėjų grupės. Ansambliui vadovauja Rita ir Juozas Karasiejai.

— Kun. Igno Mikalausko, OFM, deimantinio amžiaus sukakties pagerbtuvėse koncertinę dalį atliko solistės — Slava Žemelytė ir Anita Pakalniškytė, smuikininkė Regina Bankienė su akompaniatorium Andriumi Petrašiu.

— Čiurlionio ansamblio koncertas bus birželio 22 Dievo Motinos parapijos salėje Clevelande.

— Stasys Bender - Bendorius, vienintelis lietuvis Amerikoje apdovanotas Congressional Medal of Honor, įvertinant jo heroizmą karo metu, šiomis dienomis grįžo iš ligoninės, kur kelias dienas išsėję po praeinamos širdies atakos. Jo garbei didžiausias kelio tiltas West Virginijoje yra pavadintas "Stanley Bender Bridge". Laiške savo draugui žurn. Stasiui Piežai jis rašo, kad turi būti savo namuose ir pailsėti. Jis sveikina visus savo draugus ir pažįstamus. Jis yra Dariaus ir Girėno legiono posto narys. Jo adresas dabar yra P. O. Box 421, Fayetteville, West Virginia 25840

— Nauji Darbininko skaitytojai: Z. Vizbaras, Worcester, Mass. Užsakę kitiems: J. Šiugžda, Brooklyn, N.Y. — A. Kaminskui, Toronto, Canada; R. Čepulienė, Thornwood, N.Y. — R. Šetikas, Thornwood, N.Y. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 12 dol. Atnaujinant — visiems 15 dol. metams.

KENNEBUNKPORTO PRANCIŠKONŲ
METINIS

PIKNIKAS

Liepos 6 dieną, 1986

11:45 Iškilmingos mišios.
Gieda pranciškonų klierikų choras

12:45 Pietūs

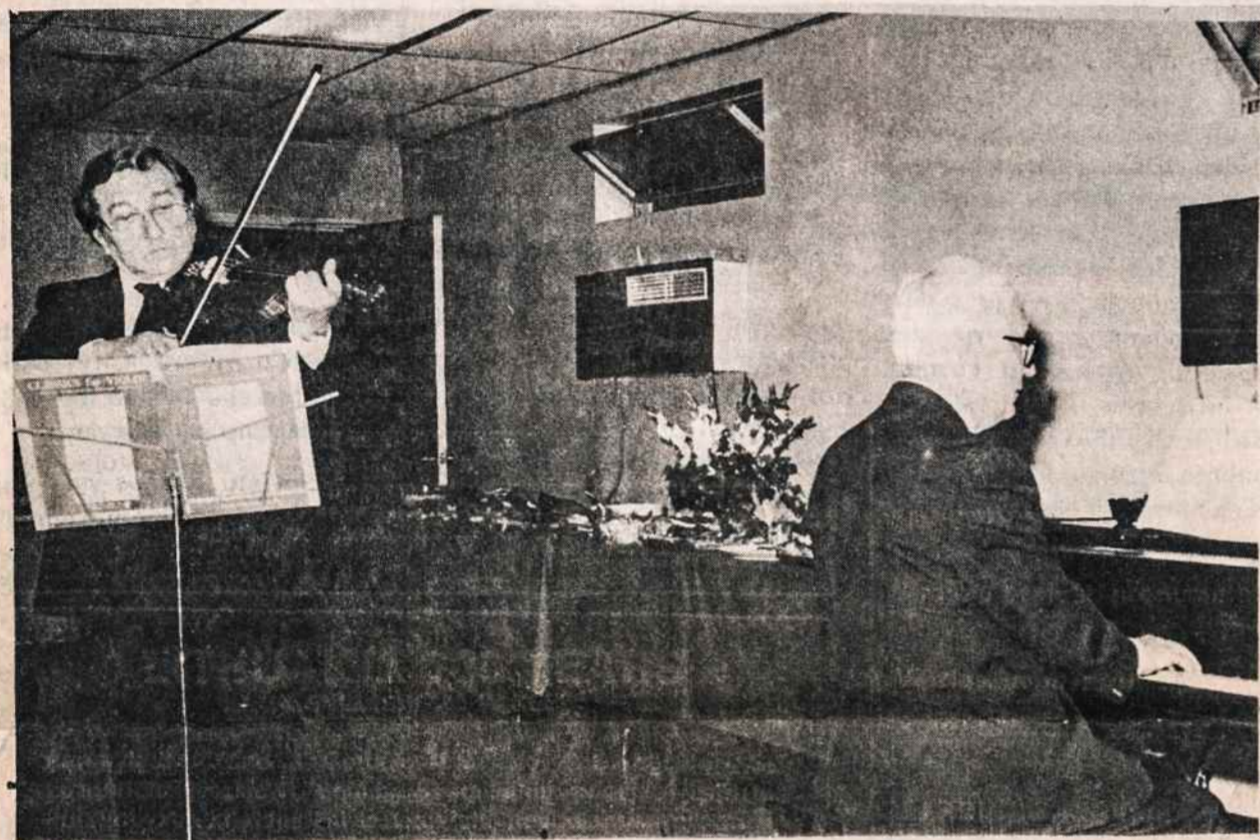
4:30 Meninė programa:
Tautiniai šokiai: Vadovauja Ona Ivaškieinė ir Gediminas Ivaška iš Bostono.
Piano koncertas.
Pianistas William Smiddy iš New York.

Pranciškonai visus kviečia atvykti ir malonioje nuotaikoje praleisti dieną.

Po pirmosios komunijos priėmimo iškilnių Clevelande. Priėmėjai su tėvais ir globėjais. Nuotr. V. Bacevičiaus

Darbininko pobūvyje gegužės 24 Kultūros Židinyje meninę programą atlieka smuikininkas Julius Veblaitis ir pianistas dr. Darius Slavinskas. Nuotr. L. Tamošaitis

MASPETH, N.Y.

Lietuvių Atsimainymo parapija

Maspetho lietuvių Atsimainymo parapijoje gegužės 18 įvyko atsimainymo iškilnės su dviem Šv. Pranciškaus kongregacijos vienuolėmis — vadinamomis pranciškietėmis — seselėmis Urbana ir Damien.

Tą dieną bažnyčioje jų intencija — padėkos už ilgą ir pasišventusį darbą Atsimainymo parapiėjams, ypač vaikučiams — mišias aukojo prel. Pr. Bulovas. Po to, salėje, dalyvaujant dau-

geliui seselių gerbėjų ir jaunesnės kartos asmenų, parapijos draugijų buvo surengtas kuklus priėmimas — pagerbimas. Rengėjų vardu Al Cerebie pravedė atsimainymo programą. Prel. Bulovas ir bažnyčioje ir salėje išreiškė seselėms nuoširdžią, savo ir parapijiečių vardu, padėką už rūpestingumą ir pasiaukojantį darbą prisidedant prie parapijos gyvastingumo, už tokią ilgą ir nuoširdžią ir labai sėkmingą tarnybą Bažnyčios ir lietuviybės darbams. Įvairių organizacijų atstovai įteikė adresus ir pasakė padėkos žodžius linkėdami — išvykus į motiniškuosius namus —

nepamiršti parapijos savo maldose.

Seselės Urbana ir Damien atsimainymo pagerbimą pažymėjo, kad tikrai buvo malonu per tuos ilgus metus pagelbėti parapijos darbuose kiek jų jėgos leido, nes kunigai ir parapijiečiai su jomis glaudžiai bendradarbiavo ir gyvendamos toliau žadėjo nepamiršti tiek Atsimainymo parapijos, tiek parapijiečių savo maldose. Dėkodamos už viską priminė, kad pragyventas laikas lieka šviešus atsiminimas jų širdyse. Atsi-

NAUJAUSI LEIDINIAI

J. Vilčinsko stambus veikalas "Lietuvos Socialdemokratija kovojė dėl krašto nepriklausomybės". 15 dol. Irišta į kietus viršelius — 20 dol.

P. Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos Istorija" II tomas. Irišta į kietus viršelius. 25 dol.

K. Jūros "Peržengsiu Rubikoną". Eilėraščiai. 4 dol.

B. Raugo "Šv. Kazimiero penkšimtis". Irišta. Istorinė apžvalga. 15 dol.

P. Erklėno "Vėjo vartai". Novelės. 7 dol.

J. Gintario "Žodžiai nuo Nemuno". Eilėraščiai iš Lietuvos. 8 dol.

Persiuotinui pridedamas 1 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos, lietuviškos plokštelės, suvenyrai gaunami Darbininko administracijoje, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y., 11207.

Svenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

sveikinimo pobūvis buvo baigtas malda ir prel. Pr. Bulovo palaiminimu.

Žvelgiant į praeitį pažymėtina, kad pranciškietės į šią parapiją atvyko 1937 metais. Kai apie parapiją buvo susispietę daugiau lietuvių, tai seselių buvo žymiai daugiau ir plačiau visa veikla vystėsi.

(nukelta į 7 psl.)

LITHUANIAN COOKERY
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu aplanku, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

LITHUANIA 700 YEARS
(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista. Puiki dovana kitataučiam ir lietuviams, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas — postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....
Numeris, gatvė .....
Miestas, valstija, Zip .....

FAVORITE LITHUANIAN RECIPES — Videokasetė su lietuviškų valgių receptais. Graži dovana draugėms amerikietėms. Kasetė spalvuota ir angliškai padaryta 1 1/2 - 2 val. ilgio. \$24.95 viena kasetė. Persiuntinimas (postage and handling) 2 dol. Siųskite čekius arba money orders "American Dream Video" vardu.
AMERICAN DREAM VIDEO
P. O. Box 82 DEPT. LR
JACKSONVILLE, AR 72076

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Prašau pratęsti prenumeratą 1986 metam

Vardas ir pavardė .....
Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 12 dol. Visiem kitiem prenumerata — 15 dol. metam.

Sluončiu už prenumeratą \$.....
Už kalendorių \$.....
Spaudai paremti \$.....

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
KASA
LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit

Aktyvas: 53 milijonai dolerių

KASOJE gaunamos paskolos, reguliaros santaupos, IRA ir kiti pelningi sertifikatai.

Reguliarių santaupų pilnas metinis prieaugis šiuo metu yra 7 proc.
Taupymo Sertifikatų pilnas prieaugis nuo 7.186 proc. iki 8.775 proc., pagal sumą ir terminą.
IRA Sertifikatų metinis prieaugis nuo 8.509 proc. iki 9.308 proc. pagal terminą.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.
Aplie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma telrauti KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

BALTIC TOURS

1986 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

14 - 18 DIENŲ KELIONĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ
14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA
Kellonė 716: liepos 16 — liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono
15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA
Kellonė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.
Kellonė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA
Kellonė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIONĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE
10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kellonė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kellonė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669.
Kellonė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kellonė 701: liepos 1 — liepos 15 — \$1,849.
Kellonė 929: rugsėjo 29 — spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kellonė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 10 dienų, traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Luftansa iš JFK ir Bostono.

13 - 14 DIENŲ KELIONĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE
13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kellonė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoje 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA
Kellonė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.
Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, velkusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, beskelčiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem klientam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:
giminių iškvietimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas dovanas giminėm Lietuvoje
tarpininkaujam palikimų sutvarkyme

MASPETH, N. Y.

(atkelta iš 6 psl.)

Mokė jaunimą tikėjimo tiesų rengdamas pirmajai komunijai, suramindavo vyresniusius ištikus kokiai nelaimėi. Seserys taip pat užsiimdavo ir labdaros darbais. Į vienuolyną dažnai tikintieji atiduoda nešiojamui tinkamus, bet jų pačių nenaudojamus, drabužius ir avalynę ar net kokius nors apyvokos daiktus. Seserys sušelpdavo jais mažiau pasiturinčius ir prašančius pagalbos. Tokių šelpiamųjų visados yra. Seserys tą labdarinę šalpos darbą noriai vykde.

Bažnyčioje altorių puošimu ar ypatingų švenčių iškilmingumui pabrėžti pasirūpindavo seselės

skoningai išdėstydamos gėles, vainikus. Liturginių drabužių priežiūra irgi joms priklausydavo.

Mišioms patarnautojus — ministrantus, neturint parapiinės mokyklos, reikėdavo ne tik išmokyti, juos tinkamai paruošti, bet ir sudaryti tvarkaraštį, kada ir kuris turi ateiti patarnauti. Ne visi gyvendavo arti bažnyčios, tad būdavo rūpesčių tinkamai visa tai suderinti.

Kad procesijos būtų įspūdingesnės reikėdavo mokyklinio amžiaus vaikus surasti, juos tvarkingai rūbeliais, kamžomis apgrenti, pamokyti ką turės daryti — žodžiu, vadovaudavo ir prižiūrėdavo eisenos tvarką.

Seselės artimai bendravo su parapijos organizacijomis jose pasakydamos kalbą susirinkimams

muose ar religiniais klausimais suteikdamos paaiškinimų ar prie jų organizacinių renginių prisidedamos.

Yra ir daugiau seselių nuveiktų darbų negu čia pasakota. Svarbiausia, kad jos dirbo didešnei Dievo garbei nepavargdamos, nesiskųsdamos su meile ir noru padėti artimui.

Nuo 1937 iki 1986 parapijoj dirbo šios seselės: Agnes, Ancilla, Anthony, Bernadette, Damian, Dolores, Christine, Conrod, Florence, Gemma, Joan of Arc, Jos Mary, Lucille, Marie, Monica, Rosemarie, Therese, Tharsilla, Urbana, Ursuline, Vincentia ir Valerie Ann.

Ilgiausiai parapijoj dirbo seselės Damian ir Urbana. Reikia pažymėti, kad seselė Urbana talkino Angelų Karalienės ir Apreiškimo lietuviškoms parapijoms savo darbais. Jinai taip pat mokytojavo ilgus metus ir šeštadieninėje Maironio mokykloje įdiegdama jaunimui religinių tiesų supratimo.

Seselė Damian rūpinosi ministrantų ir kitais prie parapijos esančiais reikalais.

Seselių religinio auklėjimo ir gražaus vienuoliško pasiaukojimo pavyzdžiai davė vaisių: du berniukai tapo kunigais — Kenneth Wicks ir Ronald Schultz. Trys mergaitės dirba auklėjimo srityje — rūpinasi religiniu auklėjimu lankančiųjų viešasis mokyklas tarpe, o jaunuolė Janet Gardner įstojo į pranciškiečių vienuolyną.

Atsisveikinant su seselėmis kyla klausimas kas jas pakeis, kas jų darbus perims? Parapija seselių pasitraukimą pajus.

K. R.

Nepaprastas ALTS-gos 10 skyriaus susirinkimas

South Bostono Liet. Piliečių Draugijos patalpoje gegužės 3 įvyko nepaprastas ALTS-gos Bostono skyriaus narių susirinkimas. Kadangi balandžio 5 valdybos išrinkti nariai negalėjo susitarti dėl pareigų ir net dėl valdybos narių skaičiaus, remdamasi Sąjungos nuostatais, skyriaus kontrolės komisija ėmėsi iniciatyvos sušaukti visuotinį narių susirinkimą valdybos klausimą išrišti. Susirinkimui pirmininkavo kontrolės komisijos pirm. Aleksandras Griauzdė, sekretoriaujant Petru Ambraziejui.

Dėl praeito susirinkimo protokolo, buv. pirm. Juozo Kapočiaus ir kontrolės komisijos revizijos pranešimų kilo ilgus diskusijos, kuriose dalyvavo veik visi susirinkimo dalyviai. Pasisakius ir išsiaiškinus susirinkimas priėmė visus pranešimus su tam tikromis pastabomis bei pataisomis.

Sprendžiant valdybos klausimą, susirinkimas balsu dauguma nutarė: anuliuoti balandžio 5 d. rinkimų rezultatus ir išrinkti naują valdybą iš septynių asmenų. Buvo pasiūlyti devyni kandidatai, už kuriuos skyrius balsavo pusiau slaptu balsavimu.

Išrinkus naują valdybą, per 5 minučių pertrauką išrinktieji paposėdžiavo ir pasiskirstė pareigoms. Naujos ALTS-gos 10-to skyriaus valdybos sudėtis to-

kia: pirmininkas — Juozas Kapočius; vicepirmininkai — Juozas Vaičūrgis, Algirdas Budreckis ir Edmundas Cibas; sekretorius — Romas Veitas; išdinininkas — Gediminas Ivaška; valdybos narys — Juozas Rentelis. Susirinkimas įgaliojo Juozą Kapočių ir Juozą Vaičūrgį 10-tam skyriui atstovauti ALTS-gos 10-tame seime Los Angeles mieste. Susirinkimas baigėsi gera nuotaika.

Algirdas Budreckis

Paminėta Motinos diena

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos Bostono klubas gegužės 4 atšventė Motinos dieną.

Minėjimas buvo pradėtas mišiomis, kurias aukėjo Šv. Petro lietuvių parapijos klebonas kun. A. Kontautas. Pamaldų metu solistas B. Povilavičius atliko Franco Durante "Maldą" ir Cesar Frank "Panis Angelicus".

Po pamaldų bažnyčios svetainėje vyko akademija. Elena Vasyliūnienė atidaromajame žodyje pabrėžė, kad Dievas yra išvartas iš Amerikos viešųjų mokyklų, o su juo ir krikščioniškos vertybės, ypač motinystė.

Minėjimo pagrindinė kalbėtoja buvo Danutė Lipičūtė-Augienė iš Putnam, Conn. Prelegetė kalbėjo apie motinos reikšmę ankstyvoje vaikystėje, kada motina vaikui yra reikalinga ir jis jos laikosi, apie laikotarpį, kada vaikai bręstant jis darosi "gudresnis" už motiną ir ji jam nebereikalinga, ir vėl, kada jau subrendęs jis vėl atsigręžia į savo motiną.

Paskaita buvo perpinta Danutės sukurtais eilėraščiais, kurie buvo žavūs. Danutė rašo su tikru talentu: jos poezija turininga, nesibarsto tuščiais žodžiais.

Po paskaitos dramos aktorė Aleksandra Gustaitienė padek-

lamavo kelis eilėraščius. Tėvas Leonardas Andriekus, O F M, aktorės Aleksandro prašomas sukūrė šiam Motinos dienos minėjimui kelis eilėraščius motinoms pagerbti. Aktorė Aleksandra klausytojų yra mylima, nes klausytis profesionalės deklamacijos yra tikrai puikus įspūdis.

Programos vokalinę dalį atliko solistas Benediktas Povilavičius. Jam akomponavo komp. Jeronimas Kačinskas. Solistas atliko: Tykiai, tykiai Nemunėlis, Oi ant kalno, Giedumas. Kūriniai nuskambėjo nuosirdžiai ir šiltai.

Toliau vyko malonūs pokalbiai prie kavutės.

E. V.

RENGINIAI

Spalio 5, sekmadienį, 3 val. popiet su etnografiniu ansambliu "Sodauto". Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

Spalio 19 d. 3 val. po pietų So. Bostono Lietuvių Piliečių dienos trečio aukšto salėje, 368 W. Broadway, So. Boston, MA. Jvyks Laisvės Varpas rudens koncertas. Tai bus jau 54-tas tos rūšies Laisvės Varpas renginys.

Lapkričio 8, 6:30 val. vak. Sandaros salėje, 30 Intervale St., Brockton, Mass., Balf 72 skyriaus metinis pobūvis.

Lapkričio 16, sekmadienį, 3 val. popiet audinių paroda. Rengia LTI Bostono skyriaus valdyba.

BOSTON MASS — WLYN 1360 — M. bangos sekm. nuo 8 iki 8:45 ryto. Veda S. ir V. Minkai, 71 Ferragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas: 268-2515.

LAISVĖS VARPAS — sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAY-FM Banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A. A. GENEROLUI VLADUI MIEŽELIUI

mirus, giliai užuojautą reiškiamo žmonai Onutei, sūnams Raimundui ir Arui bei jų šeimoms.

Kreditos unijos KASOS direktoriai ir tarnautojai

A. A. BARBORAI LIPŠIENEI

mirus, jos dukroms: Marijai ir žentui Vytautui Oniūnams, Bertai Kanadoje ir sūnui Lipčiui Vokietijoje nuosirdžią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Bronė ir Bronius Oniūnai

A. A. BARBORAI LIPŠIENEI

mirus, jos dukrai Marijai ir žentui Vytautui Oniūnams bei visiems kitiems artimiesiems giliai užuojautą reiškiamo ir kartu liūdime.

Lena Pažerienė
Antanina Reivytytė
Povilas Mikšys
Paulius Jurkus

A.A. JONUI PETRULIUI

mirus, jo žmonai dr. Birutei, giminėms ir artimiesiems reiškiamo mūsų giliai užuojautą ir kartu liūdime.

Nijolė ir Renzo Paronetto,
Lucia ir Laura

A.A. JONUI PETRULIUI

mirus, giliai užjaučiame mūsų mielą "Aušros" gimnazijos klasės draugę dr. Birutę bei artimuosius ir kartu liūdime.

Elena Čiurlytė - Barnet
Dr. Marija Arštikaitytė-Uleckienė
Dalia Galaunytė-Augūnienė
Dr. Jūratė Jasaitytė
Dr. Nijolė Bražėnaitė-Paronetto
Vida Bražėnaitė - Vaitiekūnienė
Dr. Danutė Katelytė - De Cesare
Dr. Irena Kuraitė-Cecchia

IŠĖJO, BET NEMIRĖ

Ilgametis Vilniaus Universiteto klasikinės filologijos katedros profesorius Jonas Dumčius mirė Vilniuje 1986 balandžio 28 dieną. Su jo mirtimi Lietuva neteko vieno žymiausių klasikinės filologijos specialisto, kuris gana vėlai už savo darbus buvo atžymėtas nusipelnusio kultūros veikėjo vardu.

Jonas Dumčius gimė 1905 kovo 20 Šakių apskrityje, Pikžirnių kaime. Baigęs Šakių gimnaziją, 1925 įstojo į Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, pasirinkdamas klasikinės filologijos ir lyginamųjų indoeuropiečių kalbų studijas. 1929 baigė universitetą, trejus metus studijavo Bazelio universitete, Šveicarijoje, gildindamasis į klasikinės filologijos, indoeuropistikos, sanskrito, indologijos mokslus.

1932 pradėjo dirbti Vytauto Didžiojo Universiteto humanitarinių mokslų fakultete klasikinės filologijos katedros asistentu. 1940 J. Dumčius atsikėlė į Vilnių ir Vilniaus Universitete dėstė graikų, lotynų kalbas ir antikinę literatūros istoriją. Ligi mirties dirbo Vilniaus universiteto klasikinės filologijos katedroje, o penkioliką metų 1945-1960 buvo šios katedros vedėjas.

Profesorius Dumčius puoselėjo klasikinės filologijos mokslo tradicijas išugdė nemažai žymių šios srities specialistų. Turbūt nėra universitetą baigusio humanitaro, kuris nebūtų klausęs jo skaitomų antikinės literatūros istorijos, senosios graikų kalbos, graikų kalbos literatūros istorinės gramatikos, antikinės kultūros istorijos paskaitų. Profesorius paskaitos visus žavėjo erudicija, faktografiniu tikslumu, moksline kompeticija.

Prof. J. Dumčius nebuvo partietis, todėl ilgai negavo iš tarybinės valdžios neabejotinai užtarnauto pripažinimo ir ilgą laiką dirbo docentu. Buvo kuklus, į priekį niekad pats nesiveržė, nors buvo pakankamai ambicingas. Politikoj niekad aktyviai nesireiškė ir buvo atsidavęs gynrai

mokslo reikalams. Buvo nevedęs, gyveno kartu su savo seserimi, kuri jį visada rūpestingai globojo. Jis nebuvo socialus, bet draugiškas. Nežiūrint, kad nuo jaunų dienų buvo abstinentu ir visad kruopščiai laikėsi sveikatos reikalavimų, visvien susirgo kepenų vėžiu ir mirė gana trumpai sirgęs.

Prof. J. Dumčius yra paskelbęs arti šimto mokslinių straipsnių, recenzijų, parengęs įvairių mokyto ir metodinių priemonių, parašęs lotynų ir graikų kalbos vadovėlių, chrestomatijų. Jo disertacija "Antikiniai tikriniai vardai lietuvių kalboje" ligi šiol tebėra vienintelis bandymas patyrinėti antikinių vardų receptiją nuo renesanso epochos iki mūsų dienų. Vilniaus universiteto Mokslo Darbuose yra rašęs antikinės literatūros klausimais.

Dideli prof. J. Dumčiaus nuopelnai, verčiant į lietuvių kalbą graikų ir lotynų autorius: Platoną, Aristotelį, Aristofaną, Herodotą, Aischilą, Plautą, Petronijų. Jis buvo didžiausias antikinės tragedijos žinovas Lietuvoje. Pradėjęs dėstyti Vilniaus Universitete, susidomėjo kai kuriomis Sofoklio ir Euripido kūrybos problemomis. Per ilgus metus parašė monografiją apie Sofoklį, surinko medžiagos knygoms apie kitus didžiuosius graikų tragikus — Aischilą ir Euripidą. Buvo pradėjęs rašyti "Antikinės kultūros įvadą", bet tas pradėtas darbas liko tarp kitų daugelio neužbaigtų darbų ir neįgyvendintų sumanymų.

Kartu su antikos išminčiais galima pasakyti: "Išėjo, bet nemirė". Palaidotas Antakalnio kapinėse.

B. Babušis

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aidai, Darbininkas, šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenueruoji?

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsikimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slaptą gavęs, bankas tuoj patraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrintas procentus, leidžiamas įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE
499 West Broadway
South Boston
8 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturdays 10 AM to 1 PM
268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE
740 Grafton Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon., Tues., Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

"Amber Holidays"

1986 M. ESKURSIJOS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Liepos 16	— 1731.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Liepos 21	— \$1348.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Rugpjūčio 14	— 1555.00	Spalio 1	— 1538.00
		Grudžio 26	— 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai. Registracijos, informacijos reikalu skambinkite: 1-800-722-1300 (Toll Free)

Į Massachusetts ir Kanados skambinkite 1-617-268-8764
TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116
South Boston, Mass. 02127

Įstaigai vadovauja: Aldona ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS
Norintiems atsikvlesti gimines atostogoms — sutvarkome dokumentus.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes.

DARBININKAS

Redakcija. .... (718) 827-1352
Administr. .... (718) 827-1351

Spaustuvė .... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) .... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: birželio 15, sekmadienį, 2 val. popiet Baisiojo birželio įvykių minėjimas.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, Darbininko redakcijai atsiuntė sveikinimus iš Anglijos sostinės Londono. Atvirukas išsiųstas gegužės 30. Minima, kad oras gana vėsus ir beveik kasdieną lynoja. Iš Londono vyskupas išvyksta į vidurinę Angliją lankyti lietuvių telkinių. Birželio 23 vyks į Romą, kur dalyvaus Latvijos krikšto 800 metų jubiliejuje. Taip pat suteiks dijakono šventimus klierikui Savickiui.

Baisiojo birželio įvykiai bus paminėti New Yorke birželio 15, sekmadienį, šia tvarka: 11 val. pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje, 2 val. popiet Kultūros Židinyje — akademinė dalis. Paskaitą skaito Bronius Venclova, dainuoja solistė Guoda Puzinauskaitė. Jai akomponuoja Greg Mason. Žodį tars ir Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis. Minėjimą rengia New Yorko LB apygardos valdyba ir jai talkina visos LB apylinkės.

Vytauto Stroliaus fotomontažo antroji dalis apie kritišką muzikos įvertinimą bus perduodama šį sekmadienį, birželio 15, per Laisvės Žiburio radiją 105.9 FM banga nuo 9 iki 10 val. ryto.

Lietuvos sukilimo 1941 metais minėjimui rengti komitetą New Yorko organizacijų atstovai, susirinkę birželio 4 Kultūros Židinyje, sutarė sudaryti iš rezistencinių organizacijų, karių, skautų, šaulių ir radijo tarnybos narių. Minėjime kalbės du iš lietuvių tautos sukilimo vadų: prof. Adolfas Damušis ir prof. Juozas Vėbra. Sukilimo minėjimas New Yorke rengiamas rugsėjo 28.

Rašytoja Nelė Mazalaitė - Gabienė parengė spaudai antrąją dalį knygos "Miestelis, kuris buvo mano". Pirmoji dalis buvo išleista 1966 metais. Išleido Darbininko laikraštis. Knyga buvo gausi 1965 metų Aidų žurnalo literatūrinę premiją. Rašytoja Nelė Mazalaitė-Gabienė gyvena netoli Darbininko redakcijos, daug skaito ir daug rašo. Rašo trumpus pasakojimus, kuriems būdinga lyrinis tėviškės pavaizdavimas.

Barbora Lipšienė, 86 metų paskutiniu laiku sunkiai ir ilgai sirgusi, mirė birželio 3. Palaidota birželio 5 Cypress Hills kapinėse. Buvo kilusi iš Kretingos. Į Ameriką atvyko po antrojo pasaulinio karo ir gyveno pas dukrą Mariją Oniūniene. Sunkiai susirgusi, buvo slaugoma senelių prieglaudoje. Nuliūdime liko dukros: Marija Oniūniene ir žentas Vytautas Oniūnas, gyveną Juno Beach, Fla., kita dukra Berta, gyvenanti Kanadoje, sūnus Lipšys, gyvenąs Vakarų Vokietijoje.

Tėv. Leonardas Andriejus, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininkas Brooklyne, šią savaitę vadovavo kunigų rekolekcijom, kurios buvo seserų vienuolyno sodyboje Putname, Conn. Rekolekcijos vyko nuo birželio 10 iki birželio 13.

Paulius Jurkus, Darbininko redaktorius, kuris buvo nusiūlavęs koją, jau tiek sustiprėjo, kad birželio 9 grįžo į darbą.

Už a.a. dr. Stasio Petrausko sielą mišios bus aukojamos birželio 22, sekmadienį, 8 val. ryto lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne. Mišias užprašė sūnus Romas Petrauskas. Velionis mirė prieš penkerius metus Elizabeth, N.J.

Vyto Starinsko nuotraukos išspausdintos Daily News dienraščio pirmame ir antrame puslapiuose Rutland, Vt., teismo proga. Ten John Zaccaro Jr., Geraldine Ferraro sūnus, buvo kaltinamas pardavęs kokainą Laurai Manning, kuri buvo slapstosios policijos pareigūnė, bet suvaidino kokaino naudotoja.

Lietuvos vyčių 110 kp Maspeth, N.Y., Baisiojo birželio įvykių paminės birželio 22, sekmadienį, 8:30 val. ryto mišiomis, 10 val. ryto išvykstama autobusu į Nukryžiuotojo Jėzaus seselių gegužinę Elmhurst, PA.

Atviras laiškas JAV prezidentui Reaganui, protestuojant prieš OSI deportacijas į Sovietų Sąjungą, išspausdintas pereinantis savaitės "Darbininko" numeryje. Jį paruošė Americans for Due Process. "Darbininko" skaitytojais prašomi tą lapą iškirpti, jį pasirašyti ir pasiųsti prezidentui tokiu adresu: President Ronald Reagan, The White House, Washington, D.C. 20500. Kuo didesnis kiekis šių lapų pasieks Baltuosius Rūmus, tuo bus geriau. Šie lapai taip pat bus talpinami kituose pabaltiečių ir ukrainiečių laikraščiuose. Surinktos aukos bus dedamos į atskirą sąskaitą. Jos bus naudojamos suprojektuoti ir paleisti skelbimus amerikiečių spaudoje, kad plačiau Amerikos visuomenė susidomėtų ir taip pat įsijungtų į protestą prieš OSI vedamas deportacijas į Sovietų Sąjungą.

Kun. prof. Antanas Rubšys, dėstas Šv. Raštų Manhattan Kolegijoje, Bronx, N.Y., vėl keliauja po Artimuosius Rytus, rinkdamas medžiagą apie šv. Pauliaus keliones. Dabar atsiuntė Darbininkui sveikinimus iš Graikijos.

Donna Liogys, Alviros ir Stasio Liogių dukra, gegužės 26 Šv. Tomo Apaštalo bažnyčioje, Woodhaven, N.Y., susituokė su Jonu Mezzetta. Sutuoktuves palaimino jaunojo draugas kun. Edward Maurer. Jaunosios sesuo Rita buvo pirmoji pamergė. Jaunuosius prie altoriaus palydėjo penkios poros pamergių ir pabrolių. Vaisės vyko Swan Club in Glenwood Landing, Long Island, N.Y. Jaunieji apsigyveno Flushing, N.Y.

Spāuda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

Darbininko pobūvy gegužės 24 Kultūros Židiny šeimininkų ir talkininkų stalas. Sėdi iš k.: U. Povilaitienė, E. Kezienė, M. Menčiūniene, M. Salinskienė, kun. J. Pakalniškis. Stovi iš k.: O. Barauskiene, kun. K. Bučmys, O. Povilaitytė, J. Slizys, V. Slizienė., Nuotr. L. Tamošaitis

Aleksandras Kulnys su sūnūmi Rimu b u v o atvykęs iš Los Angeles pasisvečiuoti į New Yorką. Buvo sustojęs pas Vaclovą Butkį Great Necke ir jo palydėti susipažino su New Yorko miesto įdomybėmis.

Vaclovas Butkys rengiasi išleisti savo mirusios žmonos Marijos Butkienės eilėraščių rinkinį. Marija Butkienė mėgo poeziją, nuo mokyklos laikų rašė eilėraščių i u s, bendradarbiavo į v a i r i oje spaudoje. Jos eilėraščių buvo išspausdinta ir Darbininke. Paskutiniu laiku sunkiai sirgo, mirė šių metų sausio 23.

New Yorko lietuvių filatelistų sąjunga išleido naują biuletenio numerį (137). Pagrindinis redaktorius — Walter Norton. Šiame numery gausi informacijos filatelijos klausimais.

Lietuvos vyčių Elzabeta kuopa vyks su specialiu autobusu į Doylestown, Pa., kur birželio 14 bus švenčiama speciali "Baltiečių laisvės diena", meldžiantis už Lietuvą, išvežtuosius lietuvius ir vargstančius okupuotame krašte.

Šv. Mykolo rusų katalikų koplyčia, 266 Mulberry St., Manhattan, nuoširdžiai užjausdama lietuvių baisiojo birželio kančias, birželio 15, sekmadienį, 12:30 val. popiet aukos specialias pamaldas. Tarp pakviestųjų yra kun. Vytautas Palubinskas, kun. Danielius Staniškis ir iš Religinės Šalpos Gintė Damušytė.

Apreiškimo parapijos choras planuoja vykti Romon, kai ten ateinančiais metais bus minima Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Jau ruošiamas specialus repertuaras. Kviečiami nauji nariai stoti į chorą, stropiai ruošti ateities koncertams.

PO DARBININKO POBŪVIO

Darbininko laikraštis turi gausų būrį rėmėjų, talkininkų, korespondentų, bendradarbių, fotografų ir pan., kurie įvairiomis progomis ateina laikraščiu į talką ir tokiu būdu Darbininkas yra tapęs pagrindiniu JAV rytinio pakraščio lietuvių informacijos šaltiniu.

Tiems talkininkams ir bendradarbiams atsidėkoti Darbininko redakcija gegužės 24 Kultūros Židinyje surengė pobūvį. Buvo įdomi programa, puikios vaišės. Buvo pasiūlyta ir padainuota.

Programai vadovavo Romas Kezys, Laisvės Žiburio radijo vedėjas. Smuiku grojo Julius Veblaitis, jam akomponavo dr. Darius Slavinskas. Savo komiškos kūrybos skaitė aktorius Vitalis Žukauskas. Linksmieji broliai

Elena Mileris, gyvenusi Woodhaven, N.Y., dabar gyvena senelių namuose "Winson Park Nursing Home", 212-40 Hillside Ave., Queens Village, N.Y. 11427. Ji dėkoja pažįstamiems ir draugams už pasveikinimą gegužės 22 vardinių progą ir už sveikinimus gegužės 2 gimtadienio proga. Ji yra gimusi 1898 metais.

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenį šešiomis kalbomis leidimą. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Nežmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Visos aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių. Aukos, siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P.O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421.

(V. Žukauskas, J. Veblaitis, R. Kezys) padainavo kupletų, kuriuos paruošė iš Floridos grįžęs Paulius Jurkus. Dar porą komiškų vaizdelių perdavė Ona Barauskiene ir Romas Kezys.

Pobūvio pradžioje visus pasveikino ir programos pabaigoje visiems padėkojo šio renginio šeimininkas, Darbininko vyr. redaktorius kun. dr. Kornelijus Bučmys. (R.K.)

"Bridges" — tai Lietuvių Bendruomenės leidžiamas mėnesinis žurnalas anglų kalba. Žurnalas jau leidžiamas dešimt metų ir lietuviškai neskaitančius asmenis informuoja apie lietuviškus reikalus okupuotoje Lietuvoje ir iševijoje. Žurnalą redaguoja Demie Jonaitienė. Metinė prenumerata tik 7 dol. Užsakymus siųsti adresu: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Tai labai graži dovana įvairioms progoms lietuviškai neskaitantiems draugams ir pažįstamiems.

Parduodamas dviejų miegamųjų butas-condominium Seminole, Fla. Butas gerame stovyje, netoli nuo bankų ir krautuvų, patogus vyresnio amžiaus žmonėms. Pirkiny labai papigintas, galima pirkti su baldais. 3t. Petersburg Beach prie pat jūros, parduodamas namas su dviem miegamais, su baldais. Čia pat krautuvės ir bankai. Informacijai, skambinti 1 813-360-3553.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

PROTESTO DEMONSTRACIJOS PRIEŠ PABALTIEČIŲ PERSEKIOJIMĄ

Birželio 14, šeštadienį, 1:45 val. popiet
67th ir Lexington, prie Sovietų ambasados
Dėl informacijos skambinti I. Slokenbergs 516 935-0967
Atsineškite jūsų plakatus, vėliavas ir nuotaikas!

Rengla Amerikiečių - Latvių Jaunimo Sąjunga

BŪDAMI LAISVĖJE, GALIME IR TURIME SKELBTI PASAULIUI APIE LIETUVIŲ TAUTAI DAROMĄ SKRIAUDĄ. TODĖL BIRŽELIO 15, SEKMADIENĮ, MALONIAI KVICIAME VISUS LIETUVIUS DALYVAUTI

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIME

11 val. ryto pamaldos Apreiškimo parapijos bažnyčioje
2 val. popiet minėjimas Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd. Brooklyn, N.Y. 11207

PROGRAMOJE:

Minėjimo atidarymas
Invokacija
Mirusių ir žuvusių pagerbimas
Lietuvos Gen. Konsulo žodis
Broniaus Venclovos paskaita
Solistė Guoda Puzinauskaitė

Prie įėjimo aukojama. Visus maloniai kviečia
LB NEW YORKO APYGARDOS VALDYBA
IR LB APYLINKĖS

Prieš minėjimą Kultūros Židinyje bus galima gauti pletus

BAISIŪJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ 45-ąją TRAGIŠKĄ SUKAKTĮ MININT ŠEŠTADIENĮ, 1986 BIRŽELIO 14 D.,

VISI KVICIAMI Į MILDOS DIENĄ UŽ LIETUVĄ
NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
FERRY ROAD, BEACON HILL
DOYLESTOWN, PENNSYLVANIA

PROGRAMA

1 val. Iškilmingas mišias už Tėvynę aukoja Šv. Petro Bazilikos Romoje Kanauninkas, buv. Sv. Kazimiero Lietuvių Kolegijos Romoje Rektorius, prel. d-ras L. Tulaba, P.A. S.S.D.

Pamokslą lietuviškai sako kun. d-ras A. Paškus, Ph.D.
Pamokslą anglų kalba sako kun. K. Pugevičius, S.T.L.
Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos Reikalų Vedėjas.
Gieda Brooklyno lietuvių Apreiškimo parapijos choras, diriguojant ir vargonais palydint muz. V. Ralliu.
Gieda solistė Ona Pluškonienė iš Philadelphiajos

3:30 val. Procesija lauke, maldos už Lietuvą, palaiminimas Švč. Sakramentu.
5:00 Rasa Krokytė suvaidins okupuotoje Lietuvoje įvykusį teismą.
Šoks Philadelphiajos tautinių šokių grupė "Aušrinė", vadovaujant Eimučiui Radžiui
Pagledos Apreiškimo choras.

VISĄ DIENĄ VYKS RELIGINĖS ŠALPOS SURENGTA KENČIANČIOS LIETUVOS PARODA — VISĄ DIENĄ VYKS LIETUVIŠKOS TAUTODAILĖS PARODA